

**Nota van Uitgangspunten
“Luxwoude – Hegedyk 48”**

mei 2021

Hoofdstuk 1 Inleiding

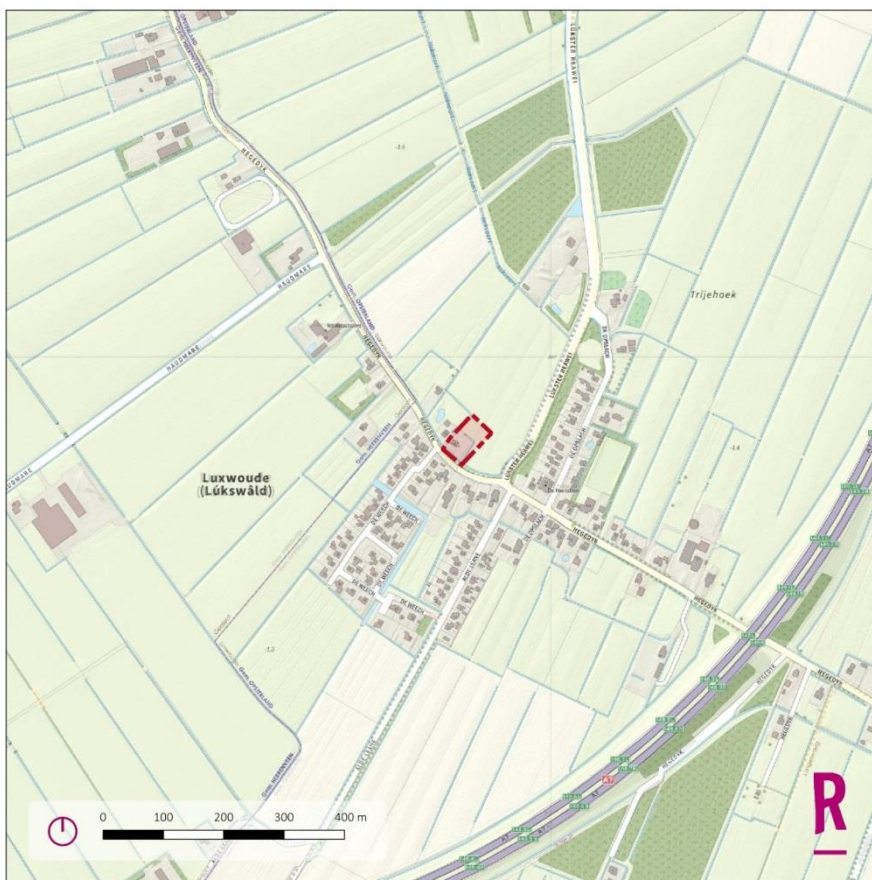
1.1 Aanleiding

In de bebouwde kom van Luxwoude, aan het bebouwingslint van Hegedyk, direct ten oosten van het perceel Hegedyk 50 staat een oude vervallen schuur. De schuur inclusief gronden worden nu nog gebruikt als dierenverblijfsplaats. De initiatiefnemer is voornemens om het perceel in te gaan richten als woonperceel en hier een vrijstaande woning te gaan bouwen.

De ontwikkeling is op basis van het geldende bestemmingplan "Buitengebied" niet toegestaan (zie paragraaf 1.3). De gemeente wil medewerking verlenen aan het voornemen. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch te kunnen regelen is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor deze locatie noodzakelijk.

1.2 Begrenzing

Het toekomstige woonperceel vormt het plangebied van dit bestemmingplan. Dit betreft de kadastrale perceel nummers 624, 622 en gedeeltelijk 627. Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom Luxwoude (gemeente Opsterland). In figuur 1.1. is de ligging van het plangebied aangegeven.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplan

Het plangebied is opgenomen in het bestemmingsplan 'Buitengebied' (vastgesteld op 30 juni 2014), zoals herzien met de 'Correctieve en partiële (1^e) herziening bestemmingsplan Buitengebied 2018' (vastgesteld op 8 oktober 2018). Een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan is weergegeven in figuur 1.2.

Het perceel heeft op grond van het geldende regeling de bestemming 'Agrarisch' (zonder bouwvlak). Op grond van deze bestemming is het niet toegestaan om een woning te realiseren. De op het perceel aanwezige bouwwerk valt onder het overgangsrecht.

Figuur 1.2 Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan (bron www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt het hoofdstuk waarin het project omschreven wordt. Daarna wordt in hoofdstuk 3 een toelichting gegeven op het ruimtelijke beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de voor het plangebied relevante milieu- en omgevingsaspecten behandeld en onderbouwd. Hoofdstuk 5 beschrijft de juridische aspecten van het op te stellen bestemmingsplan en in hoofdstuk 6 wordt tot slot de uitvoerbaarheid beschreven.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied

Het perceel bevindt zich binnen de bebouwde kom van het dorp Luxwoude. Het perceel was voorheen in gebruik voor landbouwkundige doeleinden. Een luchtfoto van de huidige situatie is weergegeven in figuur 2.1.

Op het perceel staat een oude, vervallen schuur die gebruikt wordt als dierenverblijf (schapen en jongvee). De schuur (circa 135 m²) staat op een perceel waar sprake is van een rommelig aanzicht en is in een zodanige slechte staat dat er sprake is van landschapsverstoring.

Rondom het perceel staan enkele jonge bomen en bosschages. Aan de zuid, - oost en noordzijde wordt het perceel begrensd door een sloot. Een aanzicht op het perceel is weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.1 Luchtfoto bestaande situatie (bron: Esri)

Figuur 2.2 Aanzicht (bron: Google Streetview)

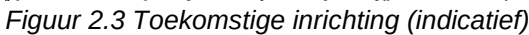
Het landschap

De omgeving kent een karakteristieke opstreckende verkavelingsstructuur die haaks op de Hegedyk staat. De Hegedyk is hierin een historisch lint. Het lint wordt gekenmerkt door een halfopen bebouwingspatroon met woningen en agrarische bebouwing met doorzichten naar de achter gelegen open polder(s). De bebouwing langs het lint is iets versnipperd. De bebouwing wordt veelal uit het zicht gehouden door opgaande beplanting. Verder maakt het landschap deel uit van een open agrarisch landschap. De grootschalige openheid is één van de kernkwaliteiten van het gebied.

2.2 Toekomstige situatie

Het plan is om een ontsierend voormalig agrarisch bedrijfsgebouw (nu nog onder het overgangsrecht in gebruik voor hobbymatige veehouderij) in het plangebied te slopen en het plangebied vervolgens in te gaan richten als woonperceel voor een vrijstaande woning. Een en ander in aansluiting op het naastgelegen bestaande woonperceel. De realisatie van een nieuw woonperceel in het bestaande lint van Luxwoude ter vervanging van het bestaande in verval geraakte agrarische bedrijfsgebouw draagt ruimtelijk-functioneel bij aan een kwaliteitsverbetering van het gebied en de bebouwde omgeving.

De beoogde woonkavel heeft een oppervlakte van circa 3.275 m². Op die kavel wordt een vrijstaande woning in één bouwlaag met kap gebouwd in het verlengde van de rooilijn van de woning aan de Hegedyk 50. Achter de woning wordt een bijgebouw / garage gebouwd. De beoogde maatvoering van de woning zal passen binnen de uitgangspunten van het bestemmingsplan die op woningen in het buitengebied van toepassing is. Figuur 2.3 weer geeft de beoogde situatie weer.

Van belang is dat de functies en bebouwing op een goede manier zijn ingepast bij de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het gebied. In de structuurvisie 'Grutsk op 'e Romte' heeft de provincie Fryslân aangegeven dat zij hecht aan een goede verankering van ontwikkelingen in het landschap. Grutsk beschrijft de kernkwaliteiten van de verschillende landschapstypen. Het is van belang dat een ontwikkeling zich niet alleen voegt, maar waar mogelijk ook bijdraagt aan deze kernkwaliteiten. Volgens de kaart bij de structuurvisie ligt het plangebied in het Laagveengebied.

De ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk zal maken doet geen afbreuk aan de kernkwaliteiten van het Laagveengebied. Met de uitvoering van het bestemmingsplan word de westelijke sloot in noordelijke richting verlengd en buigt ter hoogte van de noordelijke sloot van het perceel Hegedyk 50 weer naar links. Zo ontstaat er rondom het perceel een kenmerkende slotenpatroon zoals dit bij de rest van de percelen in de omgeving ook voorkomt. Verder wordt het perceel ingepast met (hoog) opgaande beplanting.

Met de plaatsing van de woning wordt aangesloten bij de positionering van de woning aan de Hegedyk 50. Dit betekent dat de woning op circa 9 meter vanaf de zuidelijke perceelsgrens wordt gebouwd. De gronden voor de voorgevel van de woning worden ingericht als tuin.

De sloop van de beeldverstorende agrarische bebouwing en de ontwikkeling van een nieuwe woonfunctie is in zijn totaliteit een ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

In het kader van de ontwikkeling is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Het landschappelijk inpassingsplan is opgenomen als bijlage 1. In de regels van het op te stellen bestemmingsplan zal een voorwaardelijke verplichting opgenomen worden voor de aanleg en instandhouding van de groenstructuur die voortvloeit uit het landschappelijk erfinrichtingsplan.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Het beleid van het rijk, de provincie én de gemeente geeft uitgangspunten voor het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk zijn deze uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen brengt het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 14 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 14 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. Het Barro stelt regels over de 14 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de SVIR. Dit ruimtelijke voornemen raakt geen rijksbelangen zoals deze genoemd zijn in het Barro.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Bro (artikel 3.1.6) is geregeld dat een toelichting bij een ruimtelijk plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voorzien in duurzame verstedelijking.

In het op te stellen bestemmingsplan wordt geen stedelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. De bouw van één woning is op basis van jurisprudentie (18 december 2013 201302867/1/R4) geen verstedelijking. Toepassing van de ladder van duurzame verstedelijking is daarom niet aan de orde.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte 2014

Het ruimtelijk beleid van de provincie vormt een belangrijk kader voor het gemeentelijk (bestemmingsplan)beleid. Het provinciaal beleid is onder meer neergelegd in het Streekplan Fryslân 2007 'Om de kwaliteit fan de romte'. In het streekplan is bepaald dat het buitengebied primair is bedoeld voor aan het buitengebied gebonden functies, zoals agrarische bedrijven. In de Verordening Romte 2014 zijn de beleidsuitgangspunten van de provincie vertaald naar regels voor ruimtelijke plannen.

In de Verordening Romte Fryslân (vastgesteld op 25 juni 2014) stelt de provincie regels aan de provinciale belangen. De Verordening bevat instructies over de inhoud van gemeentelijke ruimtelijke plannen en over de onderbouwing en motivering in de plantoelichting. Kort gezegd geeft de Verordening weer wat in een ruimtelijk plan wel (toestemming) of niet (verbod) is toegestaan. Bij een verbodsbepaling geeft de Verordening vaak ook afwijkingsmogelijkheden. Daaruit blijkt onder elke voorwaarden de ontwikkeling toch is toegestaan (ja 'mits'). De gemeente zal bij de toepassing van die afwijkingsbepaling afdoende moeten motiveren dat aan deze voorwaarden wordt voldaan. Bij het vooroverleg over ruimtelijke plannen kunnen gemeente nadere afspraken met de provincie maken over de invulling van de voorwaarden.

In de verordening is geregeld dat in het landelijk gebied in principe geen bouwmogelijkheden voor stedelijke functies, zoals het wonen, geboden mogen worden (artikel 1.1.1 lid 1). Op grond van de kaarten bij de verordening grenst het plangebied aan het bestaand stedelijk gebied. Een uitsnede van de kaart is weergegeven in figuur 3.1. De voorgenomen ontwikkeling is reeds met de provincie besproken. De provincie heeft hierbij aangegeven dat de woning op de beoogde locatie aanvaardbaar is. De provincie beschouwt de locatie namelijk als 'grenzend aan' stedelijk gebied. Op basis van artikel 1.1.1 lid 2 kan in een ruimtelijk plan een uitbreidingslocatie aansluitend op bestaand stedelijk gebied worden toegestaan.

Figuur 3.1 Uitsnede bestaand stedelijk gebied

Wonen

In artikel 3.1.1 is bepaald dat in woningbouw kan worden voorzien indien de aantallen en de kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een woonplan, dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft. Hierop wordt in paragraaf 3.3 ingegaan.

Ruimtelijke kwaliteit

In artikel 2.1.1 lid 3 is opgenomen dat een ruimtelijk plan voor het landelijk gebied dient te voorzien in een zorgvuldige inpassing van het voornemen binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten. De ruimtelijke kwaliteitsparagraaf is verwoord in paragraaf 2.3. Ook de cultuurhistorische kernkwaliteiten blijven behouden. Dit is nader omschreven in paragraaf 4.10.

Conclusie

Het ruimtelijke voornemen is in overeenstemming met de regels van de Verordening Romte Fryslân.

Grutsk op 'e Romte

In maart 2014 is de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte vastgesteld. In Grutsk op 'e Romte worden landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd, gewaardeerd en van een richtinggevend advies voorzien. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, adviseren en inspireren. Op deze wijze verwacht de provincie de doorwerking van de provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten te borgen.

Het voornemen betreft een perceelsgebonden ontwikkeling dat zich binnen de bestaande landschappelijke contouren plaatsvindt. De landschappelijke en cultuurhistorische structuren in de omgeving worden (zoals ook in paragraaf 2.3 is aangegeven) met dit plan niet aangetast. De nieuwe woning wordt op een goede manier landschappelijke ingepast.

3.3 Gemeentelijk beleid

Woonvisie gemeente Opsterland 2017 - 2021

In de woonvisie beschrijft de gemeente Opsterland het beleid op het gebied van wonen voor de periode 2017-2021. In de woonvisie wordt aangegeven dat er tussen 2016 en 2030 behoefte is aan maximaal 600 woningen.

De gemeente wil initiatieven van dorpen en bewoners faciliteren indien die voorzien in een behoefte, draagvlak hebben en realistisch zijn. Daarbij kan het gaan om initiatieven voor huur- of koopwoningen, of een combinatie van huur- en koopwoningen. De gemeente staat ook open voor (Collectief) Particulier Opdrachtgeverschap.

Omdat de woningbehoefte beperkt is, kiest de gemeente voor flexibiliteit in programma en locaties. Zo kan zij flexibel en via maatwerk optimaal inspelen op de concrete vraag. De gemeente zet in op snellere procedures bij vergunningverlening voor nieuwbouw.

Dit initiatief voorziet in een particulier initiatief op een locatie aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied. Naar de woning is een concrete behoefte. De ontwikkeling past binnen de uitgangspunten van de woonvisie.

Qua woningbouwontwikkeling ligt de focus in Opsterland meer op inbreiding en minder op uitbreiding.

Met het oog op het belang van het behoud van het waardevolle open landschap en de versterking van de (ruimtelijke) kwaliteit van het bestaande bebouwd gebied wordt daarbij gedacht aan woningbouw op open plekken in de bestaande kernen, op de plaats van of in leegstaande bebouwing (herbestemming) of op plekken waar bestaande woningen worden gesloopt om plaats te maken voor nieuwe woningen (herstructurering). Het gemeentebestuur wil investeren in de ruimtelijke kwaliteit door binnen de hoofdstructuur van een kern opengevallen plekken op te vullen, door 'rotte kiezen', zoals langdurig leegstaande of vervallen panden, aan te pakken en door sloop en nieuwbouw mogelijk te maken, mits passend in het ruimtelijk beeld van het dorp. Daarbij wordt extra aandacht besteed aan het in standhouden en verbeteren van de cultuurhistorische kwaliteiten, van een kern, zoals monumenten, historische landgoederen en oude landschappelijke elementen. Deze beleidslijn past bij een belangrijk deel van de woonwensen: woonruimte dicht bij voorzieningen. In de dorpen gaat het vooral om kleine inbreidingslocaties en om type woningen en woonmilieus die voldoen aan de lokale behoefte.

Het plangebied ligt net buiten de contour van het bestaand bebouwd gebied zoals aangegeven in de Verordening Romte van de provincie Fryslân (2014). Echter, deze begrenzing is hier enigszins arbitrair te noemen. Het plangebied "schuurt" zeer dicht tegen de kern van Luxwoude aan. De naburige en verder van de kern gelegen percelen Hegedyk 50 en 52 (twee woonpercelen) zijn in het bestemmingsplan Luxwoude Kom (2010) opgenomen. Bovendien ligt het plangebied binnen de bebouwde kom van de Wegenverkeerswet. Feitelijk kan hiermee gesproken worden op een locatie in het bestaand stedelijk gebied.

Met de bouw van een woning is sprake van een aanvaardbare verdichting van het lint. Met het project wordt de organische groei doorgezet. Het betreft dan ook een kleinschalige ontwikkeling die passend is voor het dorp Luxwoude. Het bestaande woonlint aan de Hegedyk wordt met het project versterkt.

Het betreft een (kleinschalig) particulier initiatief vanuit het dorp zelf. Met dit project is sprake van een concrete en actuele vraag. De toekomstige bewoners komen uit het dorp Luxwoude. De gronden in het plangebied komen op korte termijn in het bezit van de aanvrager. Er is dus sprake van een lokale vraag waar de voorgenomen ontwikkeling in voorziet. Daarnaast komt met dit project een woning in het dorp vrij. Dit zorgt voor een verbeterde doorstroming van de woningmarkt.

Welstandsnota gemeente Opsterland

De gemeenteraad van Opsterland heeft in juni 2009 de Welstandsnota gemeente Opsterland 2009 gewijzigd vastgesteld. Het uiteindelijke bouwplan van dit plan wordt voorgelegd aan de welstandscommissie. De commissie toetst het plan aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria. Dit waarborgt voldoende dat de woning goed inpasbaar zullen zijn.

Conclusie: Geconcludeerd wordt dat het plan past in het beleid van de gemeente.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Algemeen

Uit de bestaande omgevingssituatie kunnen (wettelijke) belemmeringen en/of voorwaarden voortkomen voor het op te stellen bestemmingsplan. Het uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er een goede omgevingssituatie ontstaat. In de volgende paragrafen zijn de randvoorwaarden die voortvloeien uit de omgevingsaspecten beschreven.

4.2 Verkeer en parkeren

De locatie is goed ontsloten via de bestaande inrit. Deze mondt uit op de Hegedyk. Voor het parkeren geldt als uitgangspunt dat parkeren op eigen terrein opgelost wordt.

Voor de woning geldt een parkeernorm van 2,0 plekken per woning. Bij de woning is hier gezien de kavelgrootte voldoende ruimte voor beschikbaar.

4.3 Geluid

Toetsingskader

De Wet geluidhinder (Wgh) stelt eisen met betrekking tot de geluidbelasting van geluidsgevoelige gebouwen en terreinen door drie verschillende geluidbronnen: wegverkeer, spoorwegverkeer en industrie. Indien er binnen een geluidzone een geluidgevoelige functie gerealiseerd wordt, dient getoetst te worden aan de voorkeurgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh.

Wegverkeer en railverkeer

Langs alle (spoor)wegen – met uitzondering van 30 km/h-wegen en woonerven – bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidshinder vanwege de (spoor)weg getoetst moet worden. De breedte van de geluidzone is afhankelijk van het aantal rijstroken/spoorstaven en van binnen- of buiten stedelijke ligging. Op basis van jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook bij 30 km/h-wegen de aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting te worden onderbouwd.

Onderzoek (spoor)wegen

Binnen het plangebied wordt een woning mogelijk gemaakt. Volgens de Wgh betreft deze ontwikkeling het realiseren van geluidgevoelige functie(s) en dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd als het plangebied ligt binnen de onderzoekzone van een (spoor)weg (met uitzondering van woonerven en 30 km/h-gebieden). De ontwikkeling ligt binnen de geluidzone (Wet geluidhinder) van de Lúkster Heawei en de Hegedyk. Daarom is een geluidsonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 2 toegevoegd.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat ten gevolge van de Hegedyk en de Lúkster Heawei wordt voldaan aan de voorkeurgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB. Het plan kan daarmee worden gerealiseerd binnen de randvoorwaarden van de Wet geluidhinder. Een hogere waarde is niet aan de orde.

4.4 Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de natuurwaarden van de omgeving en met beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europese regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Soortenbescherming

In de Wnb wordt onderscheid gemaakt tussen soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en daarnaast de overige soorten. De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Ten behoeve van de ontwikkeling is een ecologisch quickscan uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage 3 toegevoegd. Hierna worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek besproken.

Uit dit onderzoek is gebleken dat er in het plangebied mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Voor deze soorten wordt een nader onderzoek uitgevoerd. Mogelijk is voor de ontwikkeling een ontheffing in het kader van de Wnb nodig. Bij deze aanvraag hoort ook aan activiteitenplan met daarin te nemen mitigerende maatregelen. Met inachtneming van de eventueel te nemen maatregelen in het activiteitenplan worden negatieve effecten op soorten uitgesloten.

Ten slotte is op basis van de Wnb altijd de algemene zorgplicht van toepassing, die inhoudt dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor alle inheemse dieren en planten en hun directe leefomgeving. Concreet betekent dit dat bij (ruimtelijke) ingrepen gezorgd moet worden dat dieren niet verstoord of gedood worden en dat planten niet zomaar verplant worden. Ook dient gelet te worden op bijvoorbeeld broedende vogels, de voortplantingsperiode van amfibieën en de zoogperiode van zoogdieren.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is geregeld in de Wnb. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), thans genoemd Natuurnetwerk Nederland.

Met betrekking tot gebiedsbescherming is de ligging van de aangewezen Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) van belang. Het plangebied ligt niet in of nabij beschermde natuurgebieden. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied de Deelen ligt op circa 4,5 kilometer. Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van het tussenliggend gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep, kan worden geconcludeerd dat deze Natura 2000-gebieden en de voor deze gebieden aangewezen natuurwaarden buiten de invloedssfeer van de beoogde ingreep liggen. Om deze redenen veroorzaken de plannen geen conflict met de Wet natuurbescherming.

Stikstof

Woningbouwplannen of vergelijkbare projecten kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied. Deze toename van de stikstofdepositie kan het gevolg zijn van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase (bijvoorbeeld als gevolg van de aanvoer van bouwmaterialen naar en grondverzet op de bouwplaats). Het gebruik van de woningen (de gebruiksfase) kan ook leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Deze toename kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van het gebruik van gas en het autoverkeer van bewoners en bezoekers van de woningen.

Bij kleine stedelijke ontwikkelingsprojecten, zoals woningbouwplannen, gemengde stedelijke functies of solitaire bedrijven met een beperkte milieubelasting geldt dat er in de gebruiksfase alleen vanuit verkeer enige stikstofemissie te verwachten, aangezien er vanaf nu gasloos gebouwd moet worden. Effecten van stikstof vanwege wegverkeer hebben een beperkt bereik. Dergelijke bronnen zijn namelijk dicht bij de grond geplaatst, waardoor de stikstof snel neerslaat. De potentiële effecten van kleine woningbouwlocaties zijn uitsluitend het gevolg van verkeer en tijdelijke werkzaamheden in de aanlegfase. Vanwege de aard van de emissie hiervan (beperkt in hoeveelheid en laag bij de grond) en op basis van honderden uitgevoerde AERIUS• berekeningen wordt ingeschat dat een toename van de stikstofdepositie niet zal optreden op een afstand meer dan 5 kilometer. Het gaat dan om stedelijke (gasloze) ontwikkelingen met een beperkte omvang, tot maximaal 100 woningen. Er hoeft in die gevallen geen vergunning op grond van de Wnb aangevraagd te worden. De emissie van stikstof vanuit het materieel dat wordt gebruikt in de realisatiefase is vergelijkbaar met dat van wegverkeer, dat tot op afstand van maximaal 5 kilometer relevant kan zijn. Ook deze emissie vindt vlak aan de grond plaats en wordt niet mechanisch hoog de lucht in geblazen.

Het plangebied ligt op ruime afstand van beschermde natuurgebieden. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelig gebied, Van Oordt's Mersken, ligt op 5,5 kilometer van het plangebied. Stedelijke (gasloze) ontwikkelingen met een beperkte omvang, tot maximaal 100 woningen, zorgen niet voor een toename van de stikstofdepositie op een afstand meer dan 5 kilometer van het Natura-2000 gebied. Daarnaast wordt voor de woning geen emissie gerekend omdat deze gasloos wordt opgeleverd. Het verkeer gaat daarnaast vrijwel direct op in het heersende verkeersbeeld. Gelet op de beperkte omvang en de aard van het project alsmede de afstand tot de relevante gebieden kan geconcludeerd worden dat het plan niet zal leiden tot een toename van de stikstofdepositie in de kritische gebieden en dat het daarom op voorhand duidelijk is dat deze in redelijkheid, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied niet kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Ofwel: het is op voorhand voldoende duidelijk dat de toename van stikstofdepositie op gebieden waarvan de kritische depositiewaarde wordt overschreden ten hoogste 0,00 mol/hectare/jaar is.

De ontwikkeling heeft, mede gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling, geen negatieve effecten op natuurwaarden die op grotere afstand liggen.

4.5 Luchtkwaliteit

Een onderdeel van de Wet milieubeheer betreft luchtkwaliteit. De wet is bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging, aan te pakken. Maatgevende stoffen in Nederland zijn hiervoor stikstofdioxide en fijn stof.

Overschrijdingen van de grenswaarden voor luchtkwaliteit in Nederland zijn veelal het gevolg van het aantal verkeersbewegingen in een gebied. Op grond van de algemene maatregel van bestuur 'niet in betekenende mate' (NIBM) vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmeringen voor projecten die niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Op grond van de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn (onder andere) woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen vrijgesteld van toetsing.

Er wordt slechts één woning mogelijk gemaakt. Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor het ruimtelijke voornemen.

4.6 Bodem

Bij het aspect 'bodem' staat de vraag centraal of de bodemkwaliteit toereikend is voor het nieuwe gebruik. De bodem kan door eerdere (bedrijfs)activiteiten verontreinigd zijn. Voor de ruimtelijke procedure is het van belang dat verdachte locaties worden gesignaleerd.

De bouwlocatie is in gebruik als grond waar dieren worden gehouden. Aangenomen wordt dat deze grond schoon is. Er is geen sprake van een verdachte locatie.

In het kader van de aanvraag van de omgevingsvergunning is een verkennend bodemonderzoek wel noodzakelijk. Het aspect bodem vormt geen belemmering voor het ruimtelijke voornemen.

4.7 Kabels en leidingen

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of van de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale leidingen worden bij de uitvoering door middel van een Klic-melding in kaart gebracht.

In of nabij het plangebied lopen geen hoofdleidingen of -kabels. Ook liggen er geen relevante zones over het plangebied. Voor het op te stellen bestemmingsplan gelden ten aanzien van kabels, leidingen en zoneringen geen belemmeringen.

4.8 Water

In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In de zogenaamde waterparagraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets.

Toetsing

Het plan is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij het Wetterskip Fryslân (kenmerk: 20201111-2-24750). Zie bijlage 4.

Toename verharding

Met het project is geen sprake van een grote toename aan verharding. Deze bedraagt circa 300 m² en is in ieder geval minder dan 1.500 m². Watercompensatie is dan ook niet nodig. In de nieuwe situatie wordt de afvoer van het hemelwater rechtstreeks afgevoerd op het oppervlaktewater.

Indien er in de toekomst sprake is van een toename aan verharding dient in het kader van de keur van Wetterskip Fryslân gecompenseerd te worden. In de keur van Wetterskip Fryslân is opgenomen dat het verboden is zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in stedelijk gebied en 1.500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Indien hier in de toekomst sprake van is zal met bovengenoemde rekening gehouden worden in de vorm van compenserende maatregelen. Indien extra oppervlaktewater niet mogelijk is dan, dan dient gekeken te worden naar alternatieve maatregelen. Dit zal in nauw overleg met het Wetterskip tot stand komen.

Demping van oppervlaktewater

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping is een watervergunning nodig.

Ruimtelijke adaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Kansen moeten benut worden om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Bij de inrichting van het plangebied kan hierop geanticipeerd worden door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Door nú maatregelen te nemen, worden steden en dorpen mooier en wordt grote schade in de toekomst voorkomen. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het proces worden meegenomen. Met voornoemd advies wordt bij de uitvoering van de plannen rekening gehouden.

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren is het nodig dat wordt voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Ook is het nodig dat gebouwd wordt met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Afkoppelen en waterkwaliteit

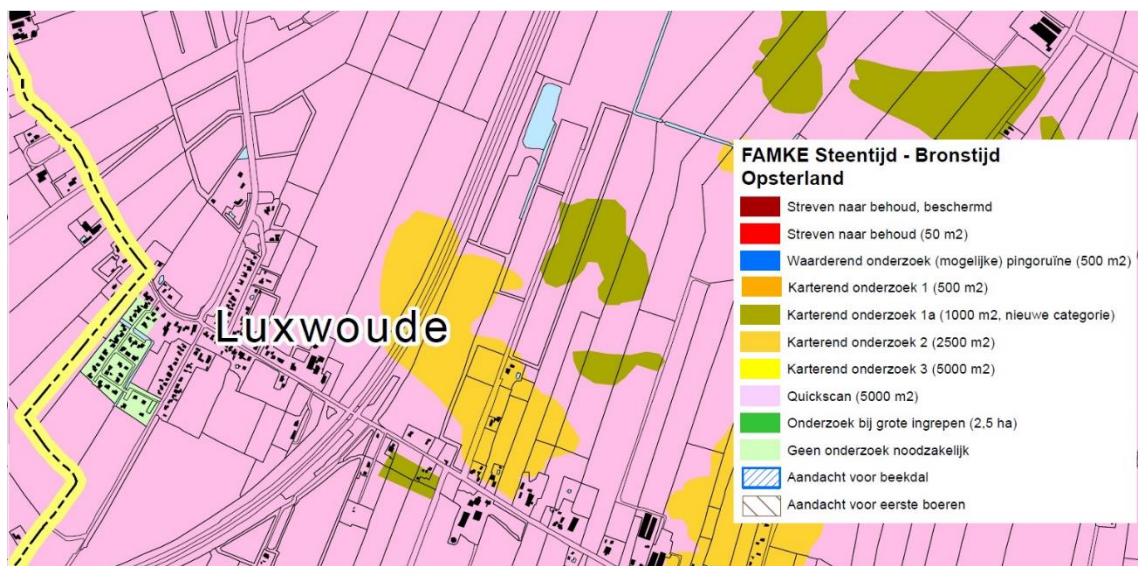
Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. In het geval van dit bouwplan kan het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak worden geloosd op het oppervlaktewater.

4.9 Archeologie

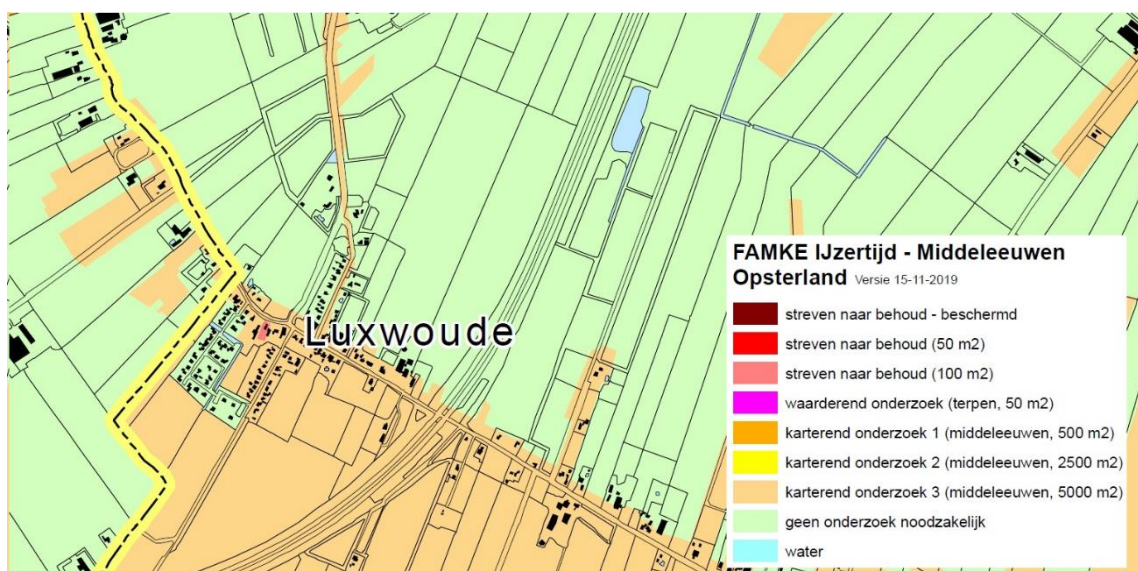
Per 1 juli 2016 is de Monumentenwet 1988 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysiek leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2022 in werking treedt. Dit geldt ook voor de verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) biedt informatie over in de provincie bekende of te verwachten archeologische waarden. Voor Opsterland is een verdiepingsslag gemaakt van de FAMKE en dat levert voor de in geding zijnde locatie op dat wat betreft de Steentijd – Bronstijd een quickscan wordt voorgeschreven bij ruimtelijke ingrepen vanaf 5.000 m² en voor de IJzertijd - Middeleeuwen een karterend onderzoek 3 bij ruimtelijke ingrepen vanaf 5.000 m². De beoogde woonkavel heeft een oppervlakte van circa 3.275 m². Met het ruimtelijke voornemen wordt een dergelijke ingreep van 5.000 m² niet mogelijk gemaakt. Archeologisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Uitsneden van beide kaarten zijn weergegeven in figuur 4.1 en 4.2.

Indien bij toekomstig graafwerk toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dient hiervan direct melding te worden gemaakt conform de Erfgoedwet.

Figuur 4.1. Weergave FAMKE-kaart Steentijd-Bronstijd

Figuur 4.2. Weergave FAMKE-kaart IJzertijd - Middeleeuwen.

4.10 Cultuurhistorie

De rol van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee veelal een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening.

Het plangebied maakt geen deel uit van een cultuurhistorische waardevol gebied. Wel is het landschap van cultuurhistorische betekenis. De ontwikkeling vindt grotendeels plaats binnen de bestaande landschappelijke structuur van het gebied en doet hieraan zodoende geen afbreuk. Luxwoude is van oorsprong een lintdorp dat aan een dijk (de Hegedyk) is uitgegroeid. In paragraaf 2.3 en de landschappelijke inpassing in bijlage 1 is beschreven dat de ontwikkeling passend is binnen het lint van de Hegedyk. Vanuit dit aspect bestaan dus geen belemmeringen voor het ruimtelijke voornemen.

4.11 Bedrijven- en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een aanvaardbaar woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om de milieuruimte van bedrijven voor het bestemmingsplan in beeld te brengen, wordt gebruik gemaakt van de VNG-uitgave *Bedrijven en milieuzonering* (2009). In deze publicatie zijn richtafstanden opgenomen voor bedrijfsactiviteiten ten opzichte van een rustige woonwijk (voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geluid, geur, stof en gevaar). Ten opzichte van een gemengd gebied gelden kleinere richtafstanden.

Met het op te stellen bestemmingsplan wordt de planologische mogelijkheid gecreëerd een nieuwe woning te realiseren. Dit betekent dat het woon- en leefklimaat ter plaatse voldoende moet zijn. In de omgeving van deze locatie is voornamelijk sprake van woningen en agrarische gronden. Hiermee is de voorgenomen woonfunctie goed te combineren en dit leidt niet tot belemmeringen. Ten westen is op het perceel Hegedyk 67 een veehouderij toegestaan op basis van de planologische mogelijkheden. Veehouderijen vallen op basis van de VNG-brochure onder milieucategorie 3.2, waarvoor een richtafstand van 100 meter geldt. De toekomstige woning wordt op ruim 250 meter van het agrarische bedrijf gebouwd. Aan de richtafstand wordt daarmee voldaan. Overige bedrijvigheid bevindt zich op een nog grotere afstand tot het plangebied.

Geconcludeerd wordt dat ter plaatse van de nieuwe woning sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat. Met de realisatie van de nieuwe woning worden bedrijven in de omgeving ook niet in hun ontwikkeling mogelijkheden beperkt.

4.12 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving, bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Onderzoek

In het kader van het aspect externe veiligheid is de risicokaart van de provincie Fryslân bekeken. Uit de Risicokaart blijkt dat in de directe nabijheid van het plangebied twee hogedruk aardgastransportleidingen zijn gelegen. De buisleidingen zijn weergegeven in figuur 4.1.

Risicorelevante inrichtingen

Uit de risicokaart voor Nederland blijkt dat in de nabije omgeving van het plangebied geen risicovolle inrichtingen aanwezig zijn.

Vervoer gevaarlijke stoffen

In de Regeling Basisnet staat waar risicoplafonds liggen langs transportroutes en welke regels er gelden voor ruimtelijke ontwikkeling. Op de A7 Knooppunt Heerenveen - afrit 29 (De Haven) vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het plangebied ligt op ruim 560 meter afstand vanaf deze weg. Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied (74 meter) van deze weg.

Buisleidingen

Ten noorden en oosten van het plangebied liggen enkele aardgastransportleidingen. De buisleidingen VE-17-OLD1-10-S-5000 en N-504-20 hebben geen PR 10-6 contour ter hoogte van het plangebied. Deze buisleidingen vormen, voor wat betreft het plaatsgebonden risico, geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan. Het plangebied ligt ook niet binnen het invloedsgebied van deze buisleidingen voor wat betreft groepsrisico.

Een verantwoording van het groepsrisico is daarom ook niet noodzakelijk. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitwerking van het ruimtelijke voornemen.

Figuur 4.1 Uitsnede risicokaart

4.13 Duurzaamheid

Met het oog op doelstellingen op het gebied van onder andere energiezuinigheid en waterbeheer, wordt duurzaam bouwen door de overheid gestimuleerd. Naast eisen op het gebied van energieprestatie van gebouwen zijn er verschillende stimuleringsregelingen in het leven geroepen. Daarnaast zijn er handreikingen gepubliceerd waarin verschillende maatregelen op het gebied van duurzaam bouwen worden beschreven.

Nederland is bezig met een energietransitie van fossiele naar meer duurzame energiebronnen. In dit kader is op 1 juli 2018 de Wet Voortgang Energietransitie in werking getreden (Wet VET). Met deze wet is de Gaswet gewijzigd, waardoor onder de 40 m³ doorlaatwaarde per jaar netbeheerders nieuwe gebouwen niet meer op het gasnet mogen aansluiten. In de praktijk betekent dit dat nieuwe woningen en (kleinere) bedrijfsgebouwen gasloos moeten worden gebouwd.

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt daarnaast dat de vergunningaanvragen vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Die eisen vloeien voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD).

Deze nieuwe bouwregels stellen eisen aan de maximale energiebehoefte, het fossiele energiegebruik en aan de opwek van hernieuwbare energie van gebouwen. Dit betekent dat bij nieuwe woningen en gebouwen niet alleen rekening moet worden gehouden met een goede isolatie van de gebouwschil en energiezuinige installaties, maar ook met de toepassing van duurzame energie.

Dit betekent dat voor het voorziene project moet worden omgezien naar alternatieven voor verwarming en andere energievoorziening. De nieuwbouw wordt voorzien van de volgende duurzaamheidsmaatregelen:

- gasloos bouwen;
- het zo groen mogelijk inrichten van de inrichting;
- onderzoeken toepassen zonnepanelen.

4.14 MER (Milieu effect rapportage) verantwoording

In het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Wanneer niet voldaan wordt aan de drempelwaarden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daarbij lettend op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In bijlage D van het Besluit m.e.r. (D11.2) is de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject opgenomen. Ten aanzien van woningen ligt de drempelwaarde op een aaneengesloten gebied met 2.000 of meer woningen. Het op te stellen bestemmingsplan maakt slechts één woning mogelijk en is dus niet rechtstreeks planmer-, projectmer of mer-beoordelingsplichtig.

Het op te stellen bestemmingsplan voorziet in de bouw van één woning. Deze wordt ontsloten op de bestaande weg. Hiervoor hoeven geen andere ontwikkelingen plaats te vinden, zoals de aanleg van nieuwe infrastructuur. Daarnaast is slechts sprake van een perceelsgebonden ontwikkeling die geen relatie heeft met andere percelen of andere functies in de omgeving, waarbij geen sprake is van een complex project, waar meerdere woningen, winkels of bedrijven worden gevestigd dan wel op stedelijke voorzieningen die een betekenis hebben voor de hele stad of een stadswijk. Er is dan ook geen sprake van een stedelijke ontwikkelingsproject.

Daarnaast blijkt uit de beoordeling in de hierboven beschreven paragrafen dat gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen optreden. Er is dan ook geen aanleiding voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Hoofdstuk 5 Toelichting op de planregels

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan zal voldoen aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Bro en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare manier zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen volgens de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van het bestemmingsplan zullen worden opgesteld volgens deze standaarden. Verder sluit de regeling in het voorliggende bestemmingsplan aan bij het bestaande bestemmingsplan Buitengebied (2014).

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden. Het Bro bepaalt dat een bestemmingsplan vergezeld gaat van een toelichting. Deze toelichting heeft geen juridische status, maar is wel belangrijk als het gaat om de onderbouwing van het geen in het bestemmingsplan is geregeld.

5.2 Beschrijving juridische regeling

Bestemming Wonen

Het perceel zal overeenkomstig het bestemmingsplan voor het buitengebied voor 'Wonen' worden bestemd.

Dit houdt o.a. in dat er een woning mag worden gebouwd met een oppervlakte van maximaal 150 m² en een goot- en bouwhoogte van respectievelijk 4,5 en 10 meter. De gewenste woning past binnen deze uitgangspunten (zie paragraaf 2.2).

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Algemeen

In het kader van een bestemmingsplan is het van belang om de uitvoerbaarheid na te gaan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Draagvlak

De gemeente vindt het belangrijk dat initiatieven die een zekere invloed hebben op de omgeving kunnen rekenen op voldoende draagvlak van het dorp, in dit geval vertegenwoordigd door Plaatselijk Belang Luxwoude en van de directe omwonenden. De locatie is inmiddels besproken met Plaatselijk Belang en omwonenden. Plaatselijk Belang en omwonenden zijn voorstanders van het benutten van deze locatie voor één woning.

Overleg

In het kader van het vooroverleg wordt het (voorontwerp)bestemmingsplan als eerste voorgelegd aan de overlegpartners. Het voorontwerp wordt gelet op de geringe beleidsmatige betekenis niet voor inspraak ingevolge de gemeentelijke Inspraakverordening 2006 ter inzage gelegd.

Zienswijze

Vervolgens wordt het ontwerpbestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode wordt een ieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen (artikel 3.8 Wro). De uitkomsten hiervan kunnen nieuwe niet voorziene uitgangspunten voor het bestemmingsplan geven.

Vaststelling

Het bestemmingsplan wordt vervolgens, al dan niet gewijzigd, vastgesteld. Het besluit tot vaststelling wordt gepubliceerd en het bestemmingsplan ligt zes weken ter inzage. Tijdens die periode bestaat de mogelijkheid beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in te dienen tegen het besluit en het plan.

6.3 Economische uitvoerbaarheid

Voor de uitvoerbaarheid van het project is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de manier van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Financiële uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief, waarin de gemeente geen directe financiële rol of belangen heeft. De ontwikkelaar kan het project volledig financieren. Er zijn voldoende financiële middelen beschikbaar. Daarmee is de financiële haalbaarheid voldoende gewaarborgd.

Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten, bijvoorbeeld voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor de ruimtelijke procedure. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van deze verplichting kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Dit kan middels een anterieure overeenkomst. Voor vaststelling van het planologisch besluit dient duidelijk te zijn op welke wijze de kosten zullen worden verhaald.

De beoogde ontwikkeling die in het op te stellen bestemmingsplan centraal staat is als 'bouwplan' grondexploitatie-regeling aangemerkt. Voor dit plan wordt geen anterieure overeenkomst afgesloten. In dit geval zijn de ambtelijke kosten contractueel afgedekt en verder worden er leges gerekend. Hiermee zijn de kosten anderszins verzekerd. Wel wordt een planschadeovereenkomst tussen beide partijen afgesloten.

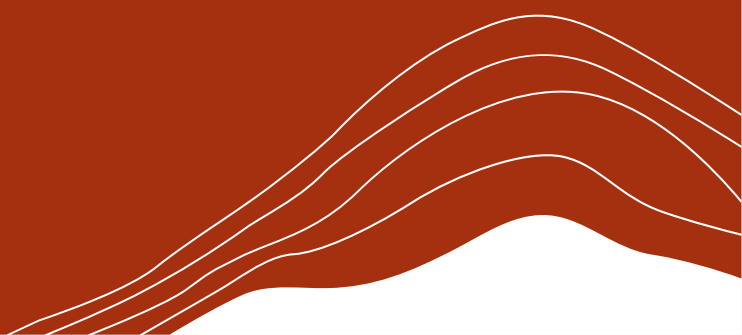
Bijlage 1 Landschappelijke inpassing

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Hegedijk 48 Luxwoude

8 april 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM
KENMERK

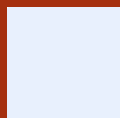
6 april 2021
2021_0239

PROJECTLEIDER

Jan-Jacob Posthumus

AUTEUR
STATUS

Marieke Rekswinkel
V.O.

INHOUD

1. INLEIDING	4
2. VERKENNING OMGEVING	5
3. VERKENNING LOCATIE	7
4. BELEID	9
4.1 Provinciaal beleid	
4.2 regionaal beleid	
4.3 gemeentelijk beleid	
5. KERNKWALITEITEN EN UITGANGSPUNTEN	14
6. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING	16

BIJLAGEN

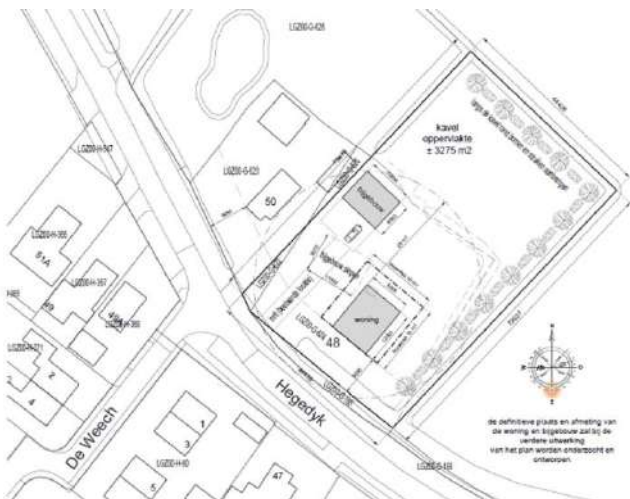
1. INLEIDING

Aan de Hegedyk 48 te Luxwoude (gemeente Opsterland, provincie Fryslân) ligt een agrarisch perceel. Er staat nu nog een oude vervallen schuur. Deze wordt gesloopt en het perceel wordt vervolgens ingericht als woonperceel met een nieuwe woning.

Aanvrager heeft hiervoor een principeverzoek ingediend bij de gemeente Opsterland. De gemeente heeft aangegeven in principe mee te willen werken aan dit verzoek en heeft hierbij als voorwaarde meegegeven dat de ontwikkeling ruimtelijke en landschappelijk goed moet worden ingepast. De gemeente vraagt daarom om een voorstel met een landschappelijk inrichtingsplan.

Er ligt een voorlopig woningontwerp (L.W. de Bos met kenmerk 20002, datum 12-05-2020), welke als uitgangspunt is genomen.

In deze notitie wordt aan de hand van een verkenning van de omgeving en het plangebied, het relevante beleid een voorstel gedaan voor de landschappelijke inpassing van de Hegedyk 48.

Toekomstige inrichting (indicatief)

Luchtfoto van de projectlocatie Hegedyk 48 Luxwoude

2. VERKENNING OMGEVING

2.1 ANALYSE OMGEVING

De projectlocatie Hegedyk 48 ligt aan de rand van de kleine kern Luxwoude. Luxwoude ligt ten noordoosten van Heereveen, in de gemeente Opsterland, in de provincie Friesland. Het ligt aan de A7 die van Heereveen naar Drachten loopt.

Ten noorden van Luxwoude ligt Tjinje, en ten oosten Gorredijk. De locatie ligt in een weidegebied met een grote openheid. Opvallend is de smalle slagenverkaveling. Hier en daar zijn bospercelen aanwezig. Het gebied kent een lage, natte ligging.

Ligging van Luxwoude in de omgeving

2.2 HISTORISCHE ONTWIKKELING

Luxwoude is van oorsprong een lintdorp dat aan een dijk (de Hegedyk) is uitgegroeid. Op de kaart van rond 1850 is te zien dat direct ten noorden van de dijk een groot open water ligt. Aan de oostzijde hiervan is reeds begonnen met de drooglegging van het gebied.

Rond 1900 is ook het gebied ten noordwesten van Luxwoude vanaf de dijk ontgonnen.

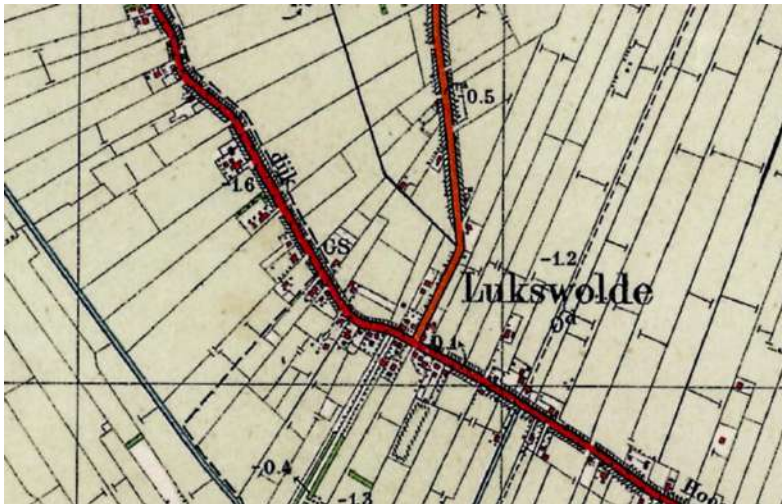
Omdat de dijk een halve cirkel vormt (vanaf Gorredijk tot aan de Aengwilderweg) is een verkaveling in waaivorm ontstaan.

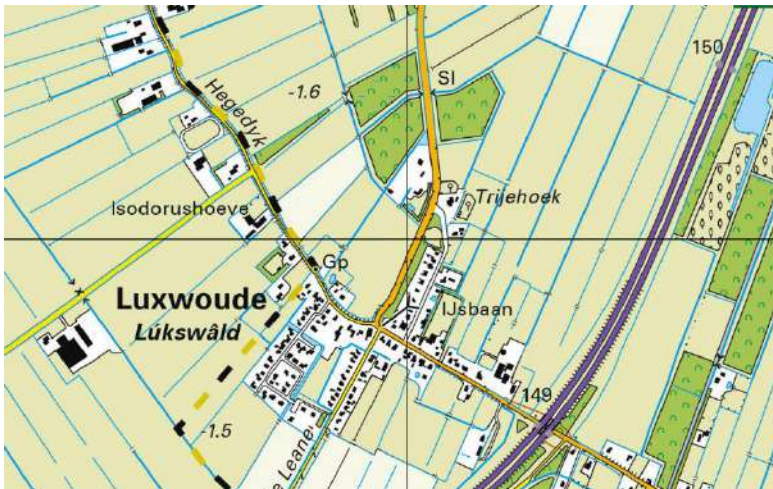
Rond 1850

Rond 1900

Rond 1950

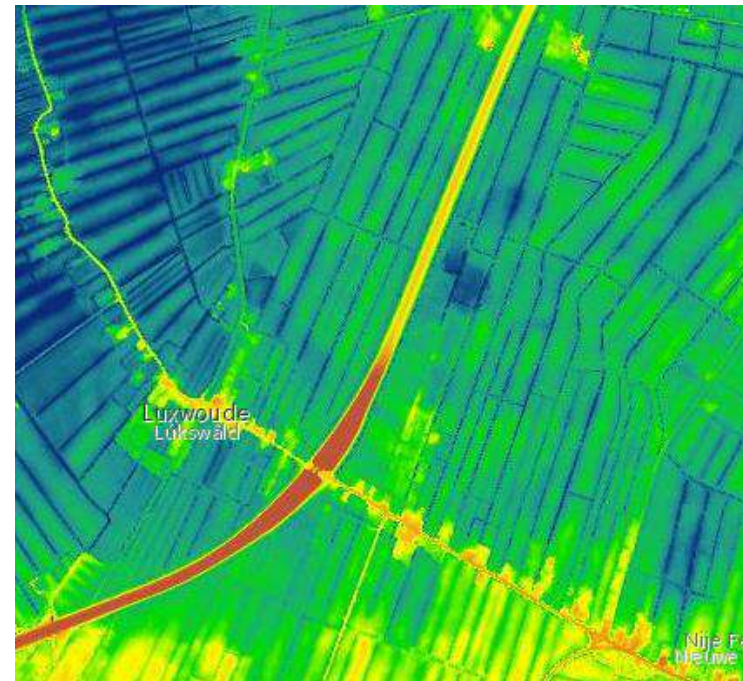

2020

Rond 1950 zien we een verdere verdichting met woningen aan de dijk. Pas na 1950 breidde het dorp zich verder uit in zowel zuidelijke als noordelijke richting.

2.3 HOOGTELIKKING

Op onderstaande kaart van de Algemene Hoogtekaart Nederland (AHN) is te zien dat zowel de A7 als de Hegedyk een hoge ligging kennen. Direct daaromheen, met name ten noordwesten van het plangebied is te zien dat het gebied laag ligt. Ook is fraai de smalle slotenverkeveling te zien.

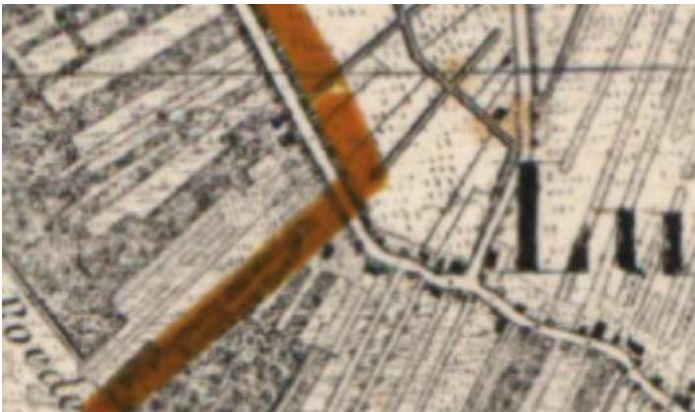
Detail uit de AHN kaart (ahn 3 maaiveld)

3. VERKENNING LOCATIE

Op de kaart van rond 1850 is goed te zien dat de gronden ten zuiden en oosten van het projectgebied al zijn ontgonnen, en dat de het gebied tussen de Hegedyk en de Luikster Heawei nog uit water bestaan. Opvallend is het water ten noorden van de dijk; het water loopt in zeer smalle 'punten' tot de dijk.

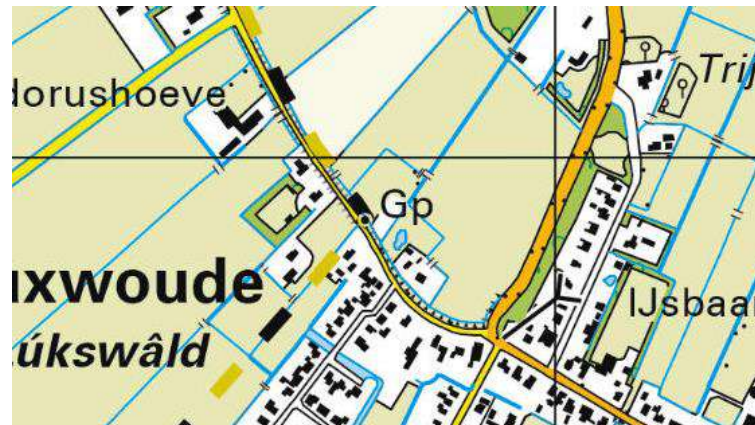
Rond 1850

Rond 1900

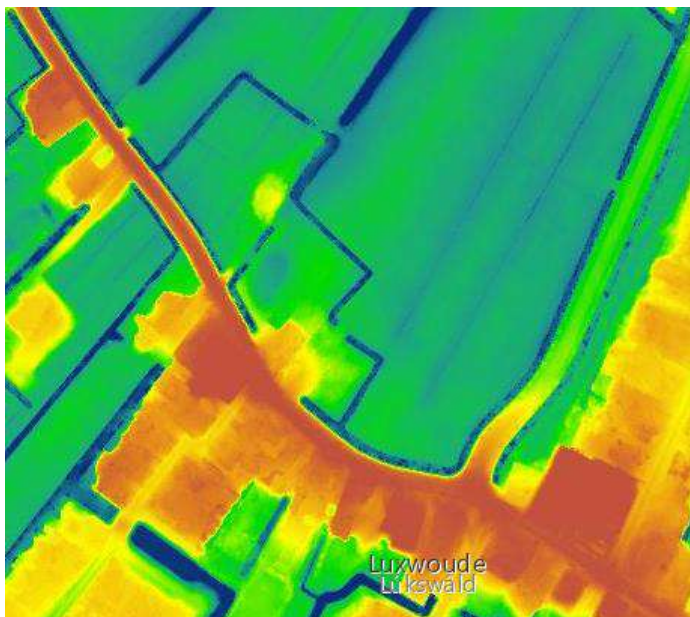
Rond 1950

2020

De kaart van rond 1900 laat zien dat de projectlocatie op de gemeentegrens ligt. Inzoomend op de projectlocatie zelf valt op dat de Hegedyk 48 in een knik of (binnen) bocht van de Hegedyk ligt. Daardoor zijn ook hier de kavelgrenzen niet parallel aan elkaar gelegen, maar lopen iets taps toe vanaf de dijk.

Onderstaande kaart is een detail uit de Algemene Hoogtekaart Nederland. Deze laat de hoge ligging van de Hegedyk met de aanliggende bebouwing goed zien. Ook de ligging van de sloten rondom de bebouwing aan de Hegedyk 48 en 50 is goed te zien.

Detail uit de AHN kaart

4. BELEID

4.1 Provinciaal beleid

In maart 2014 is de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte vastgesteld. In Grutsk op 'e Romte worden landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd, gewaardeerd en van een richtinggevend advies voorzien. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, adviseren en inspireren. Op deze wijze verwacht de provincie de doorwerking van de provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten te borgen.

De provincie is ingedeeld in 11 deelgebieden. De 11 gebieden zijn: Westergo, Middelzee en Marne, Oostergo, Lauwersmeergebied, Noordelijke Wouden, Merengebied, IJsselmeergebied, Gaasterlân, Laagveengebied, Zuidelijke Wouden en Waddengebied, inclusief de Waddeneilanden.

Het overgrote deel van Opsterland valt onder het deelgebied Zuidelijke Wouden. Een klein deel van het westen van de gemeente ligt echter in het deelgebied laagveengebied. Het plangebied maakt ook deel uit van dit deelgebied Laagveengebied.

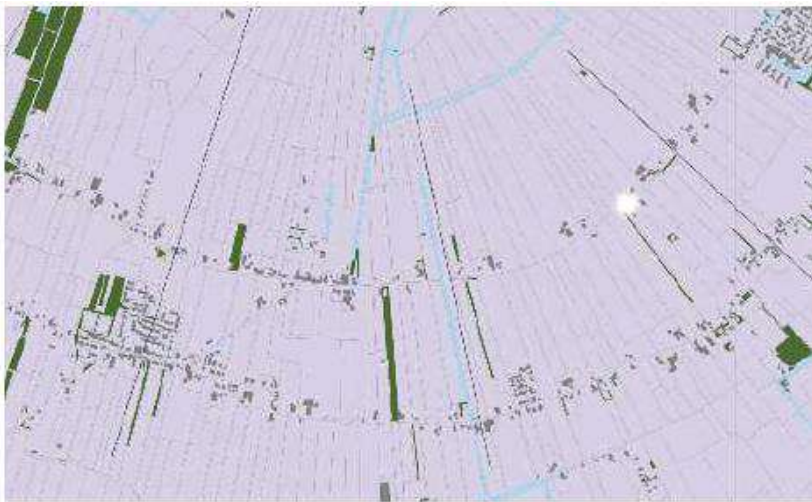
Laagveengebied in Grutsk op e Romte

Het laagveengebied is een laag gelegen kom bestaande uit een aan keileem en zand grenzend westelijk deel en een aan zand grenzend oostelijk deel. Het oostelijk deel kenmerkt zich door enkele grote planmatig ontgonnen veenpolders en uitgestrekte veenweidegebieden. In het midden van het gebied is langs de randen en via de beken door de zee klei afgezet. In de volle middeleeuwen is het veenweidegebied vanaf de kleigronden via deze beken en veenstromen ontgonnen, waarbij de agrarische nederzettingen/boerderijplaatsen opgeschoven door het steeds weer onbruikbaar raken (door bodemdaling en vernatting) van de in gebruik genomen gronden.

Vanaf de 17e eeuw is veenwinning op grotere schaal toegepast dan in de daaraan voorgaande tijden. Eerst werd langs de randen van het middeleeuwse ontginningsgebied het resterende hoogveen afgegraven, daarna werd via het graven van petgaten het laagveen gewonnen. Door deze winning ontstonden er, op plekken waar diep werd gegraven, uitgestrekte plassen en vergraven land.

Deelgebied Laagveengebied (uit Grutsk op e Romte)

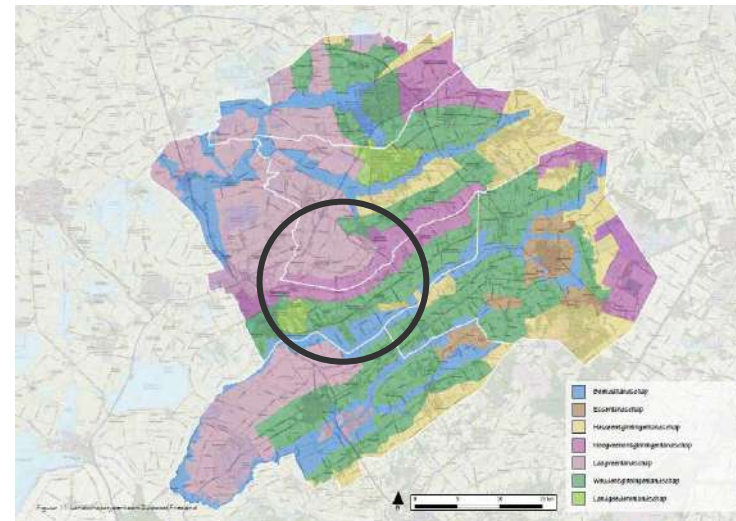
Waaivormig verkevelingspatroon bij Langezwaag en Jonkerslân

4.2 regionaal beleid

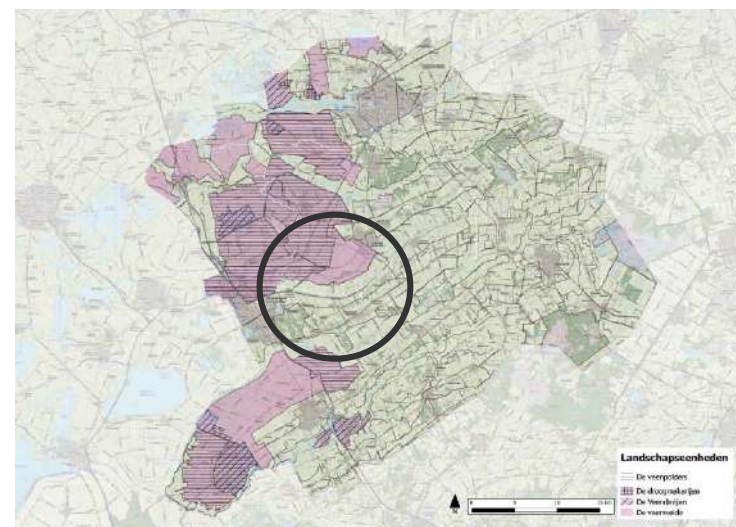
In de Landschapsvisie Zuid-Oost Friesland zijn vier speerpunten benoemd die leidend zijn bij het beoordelen van ontwikkelingen in het landschap van Zuidoost Friesland. Middels de speerpunten waarborgt de landschapsvisie dat cultuurhistorische- en landschapswaarden een integraal onderdeel worden van de planvorming, zodat het mogelijk is om zorgvuldige keuzes te maken over hoe met deze waarden wordt omgegaan.

Deze speerpunten zijn:

1. Behoud en versterking van de herkenbare (oost-west georiënteerde) landschapseenheden
2. Behoud en versterking van de contrasten tussen de verschillende landschapstypen
3. Bescherming en herstel van karakteristieke landschapsstructuren
4. Behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden

De verschillende landschapstypen in Zuid-Oost Friesland

De verschillende landschapseenheden in het laagveengebied

Verschijningsvorm van het landschap

- Weids

Geo)Morfologie

- Laag gelegen en natte veengebieden (laagveen).
- Vlak landschap met hoger gelegen bebouwing en beken.

Beplantingskarakteristiek

- Weinig opgaande beplanting waardoor er sprake is van een grootschalige openheid met vergezichten (weids).
- Verspreid gelegen bouselementen die de openheid enigszins onderbreken (ruilverkavelingsbossen).
- Erfbeplanting op erven (groene eilanden in het open landschap).
- Erfbeplanting bestaat uit nattere soorten met een meer open karakter (transparant). Veelal essen, abelen, berken, elzen en populieren.
- Plaatselijk struwelen van elzen, berken en wilgen.
- Houtsingels komen sporadisch voor.

Bebouwingskarakteristiek

- Ontginningslinten met boerderijen met een relatief grote onderlinge afstand (achter iedere boerderij lag een eigen agrarisch perceel).
- Plaatselijk verdichting van de ontginningslinten door recenter ontwikkelde bebouwing.

- Half-open tot dichte lintbebouwingen met kerken en klokkestoelen, gelegen als groene linten in het landschap. Duidelijke hogere ligging in het landschap (mede door inklinking van het polderlandschap).
- Plaatselijk zijn recentere dorpsstructuren tot ontwikkeling gekomen, veelal op de polderdijken (zoals Nijbeets of Tynje).
- Er zijn opvallend veel arbeiderswoningen aanwezig in de veenpolderdorpen.

Verkavelingsstructuur (landschapspatroon)

- Geordende verkavelingsstructuur, bestaande uit rechtlijnige ontginningslinten met haaks hierop opstreckende zeer langgerekte kavels (graslanden).
- Plaatselijk sprake van grote natuurgebieden, (de Veenderijen), vrijwel altijd onderdeel van de geordende verkavelingsstructuur.

Infrastructuur

- Lange rechte en onbeplante wegen, verbonden met dwarswegen of lange in-steekwegen.
- Ter hoogte van de veenpolderdorpen of langs poldergrenzen zijn de wegen veelal aangezet met bomenrijen met een vrij transparante kroon (essen/populieren).

Waterstructuur

- (Ring)Vaarten en sloten.
- Hoger gelegen beken.
- Water-/moerasrijke natuurgebieden (open water).
- Petgaten.

Cultuurhistorische elementen

- Klokkestoelen, molens, sluizen, gemalen etc.
- (Ring)Dijken en kaden als structuurdragers.
- Terpen.

Gemeente Opsterland heeft haar landschapsbeleid vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied en in de Omgevingsvisie 2015-2030 en ziet de landschapsvisie als ondersteunend en aanvullend (zie 4.2).

4.3 gemeentelijk beleid

4.3.1 omgevingsvisie 2015 – 2030

Opsterland wil een faciliterende gemeente zijn, die regie voert over de ruimtelijke ontwikkelingen door duidelijke doelen te stellen en particulieren en organisaties de ruimte te geven om te investeren in de samenleving en in de leefomgeving. Maar wil wel de robuuste ruimtelijke structuren (zoals natuur en landschap) vastleggen.

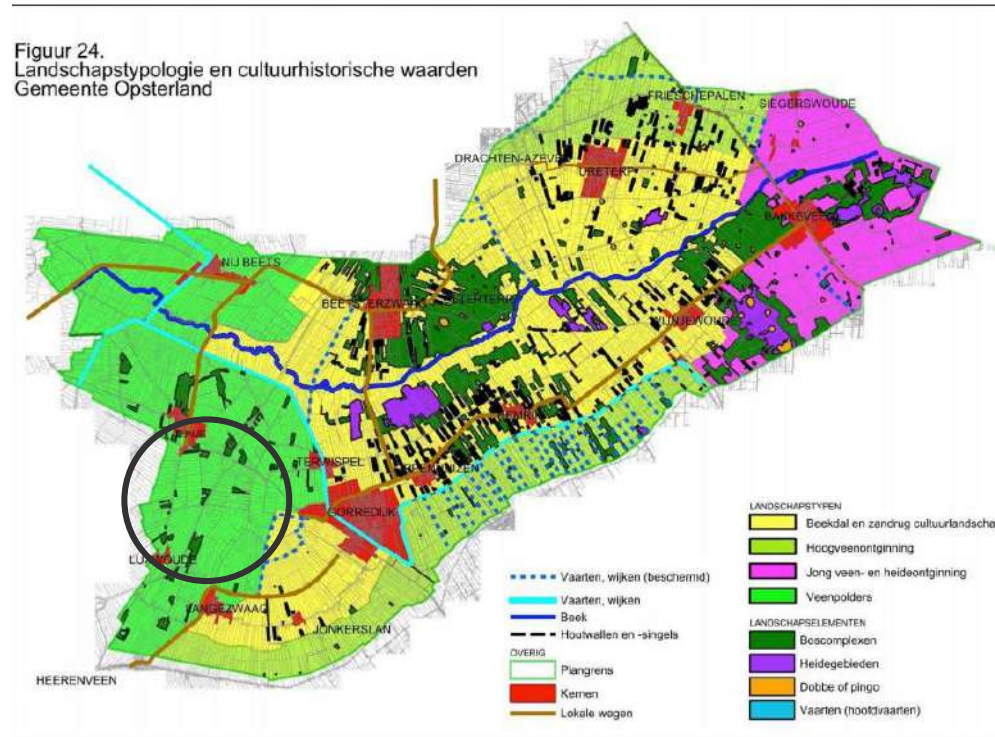
De kracht van de gemeente Opsterland wordt bepaald door de kwaliteit van zestien vitale dorpen in een gevarieerd landschap. De grote variatie aan natuur en landschap biedt de inwoners een bijzondere, kwalitatief hoogwaardige leefomgeving.

Doel van de Omgevingsvisie is bij te dragen aan het realiseren van leefbare, vitale dorpsgemeenschappen. Het gemeentebestuur van Opsterland acht het van groot belang te investeren in het versterken van de waarden van natuur en landschap, ook in het westelijk Veenpolderlandschap.

Opsterland ligt op de overgang van het relatief hoog gelegen Fries-Drents plateau naar het lage midden van Friesland. Karakteristiek is de afwisseling van de besloten landschappen op hoger gelegen zandgronden en de vergezichten van het veenweidegebied in het westen van de gemeente.

Vanuit het lage midden werd het laagveen ontgonnen, dat was ontstaan in het stagnerende water tussen de Middellzee en de Zuiderzee. Vanaf de dijken en vanuit de turfvaarten werd het veen ontgonnen. In langgerekte kavels werd het land vanuit het bebouwde lint gecultiveerd, waarbij het achterste deel veelal onontgonnen bleef. Door de vervening en turfwinning werd het laagveen omgevormd tot een drassig gebied met legakkers, petgaten en meren. Vanaf de 19e eeuw zijn de uitgeveende gebieden ingepolderd.

Figuur 24.
Landschapstypologie en cultuurhistorische waarden
Gemeente Opsterland

Landschapstypologieën Uit Omgevingsvisie Opsterland 2015 - 2030

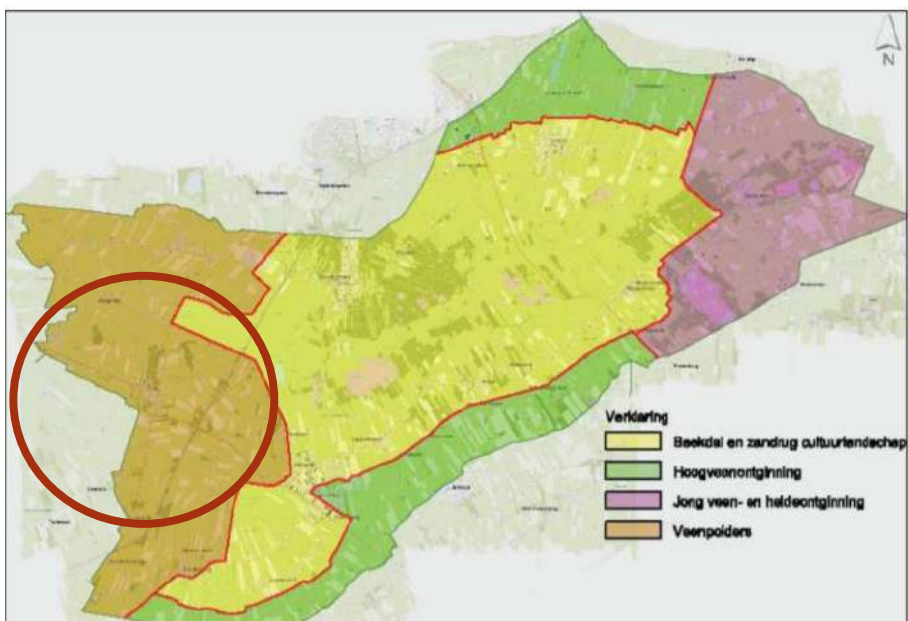
4.3.2 bestemmingsplan buitengebied

De locatie Hegedyk 48 ligt op de grens van twee bestemmingsplannen: het Bestemmingsplan Buitengebied en het Bestemmingsplan Luxwoude Kom (2010). In de Toelichting op het Bestemmingsplan Buitengebied (2015) is veel aandacht besteedt aan het landschap en de cultuurhistorie van het buitengebied.

Deze Toelichting vind u terug in Bijlage 1. In deze bijlage staat een kaart met de cultuurhistorische sructuren.

Samenvattend zijn voor de locatie aan de Hefgedyk de volgende aspecten van belang:

- veenpoldergebied
- Ontwikkelingslint

Gebiedsindeling landschapstypen

Bestemmingsplan Buitengebied (30/6/14)

Bestemmingsplan Luxwoude kom (2010/03/09)

5. KENMERKEN EN UITGANGSPUNTEN LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

- waaierverkaveling veenpolder
- zeer lange en smalle verkavelingsstructuur
- waterstructuren
- ontwikkeling van polder vanaf het lint
- contrast tussen de hoge, bebouwde en besloten dijk (Hegedyk) en de lager gelegen, open polder
- veenpolder: grote openheid, weidsheid
- inpoldering van van oorsprong (Middeleeuwen) waterrijk gebied
- toepassing van inheemse beplanting, passend in het veenlandschap
- transparante erfbeplantingen op de rand van de percelen
- erfbeplanting bestaat uit nattere soorten met een meer open karakter. Veelal essen, abelen, berken, elzen en populieren. Plaatselijk struwelen van elzen, berken en wilgen.

6. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Schets voor de landschappelijke inpassing Hegedyk 48 Luxwoude

Toelichting landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing gaat uit van het versterken van de landschappelijke kenmerken.

Aan zowel de oost- als westzijde wordt de langgerekte kavelstructuur versterkt door de aanleg van beplanting.

De kenmerkende waaierstructuur komt terug in de oude kavelgrens, die wordt opgepakt als grens van de beplanting aan de oostzijde en de poel aan de noordoostzijde.

De poel verwijst naar de vroegere aanwezigheid van water.

Het perceel wordt een klein beetje opgehoogd, zodat het op dezelfde hoogte komt te liggen als het buurperceel.

Het achterste deel van het perceel blijft open en wordt als een (speel)weide ingericht. Door het openhouden van de overgang tussen de dijk en het perceel blijft het contrast tussen de hoge dijk en de lage polder waarneembaar.

De inrit blijft op dezelfde plek als nu, en wordt ook niet breder. Hierdoor wordt de laanbeplanting van eiken niet aangetast. Bij de entree wordt een fraaie, grote boom geplant (bijvoorbeeld een iep).

De rooilijn van de woning komt in lijn met of iets achter de woning van de burens, op nummer 50.

De schuur komt achter de woning te staan, in lijn met de bijgebouwen van Hegedyk nr. 50.

Beplanting

Aan de randen west- en oostzijde van het perceel wordt erfbeplanting aangebracht.

De erfbeplanting bestaat deels uit een transparante boomlaag, en deels uit dichte begroeiing met naast bomen ook struweel. Om beschutting te bieden tegen de wind en het zicht op het perceel vanaf de Hegedyk te filteren.

Toe te passen beplanting: beplanting die houdt van 'natter voeten' zoals els, hazelaar, abeel, populier, wilg. In verband met pollenallergie van eigenaar is de toepassing van katjesdragers als els, hazelaar en berk onwenselijk.

Soorten die toegepast kunnen worden zijn:

boomsoorten

- g(fladder)iep (*Ulmus laevis*)
- grauwe abeel (*Populus x canescens*)
- wilg (*Salix alba*)
- eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)

Struweel

- rode kornoelje (*Cornus sanguinea*)
- hondsroos (*Rosa canina*)
- meidoorn (*Crataegus laevigata*)
- sleedoorn (*Prunus spinosa*)
- gelderse roos (*Viburnum opulus*)
- wilde kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*)

Plantvakken

4 plantvakken met struweel; elk ca 10 meter lang en circa 3 meter breed.

Minimaal 3 rijen beplanting, onderlinge afstand 1,25 - 1.5 m, in driehoeksverband.

Soorten als hierboven genoemd.

Toelichting Bestemmingsplan Buitengebied 2015, paragraaf 2.1 landschap

Landschap

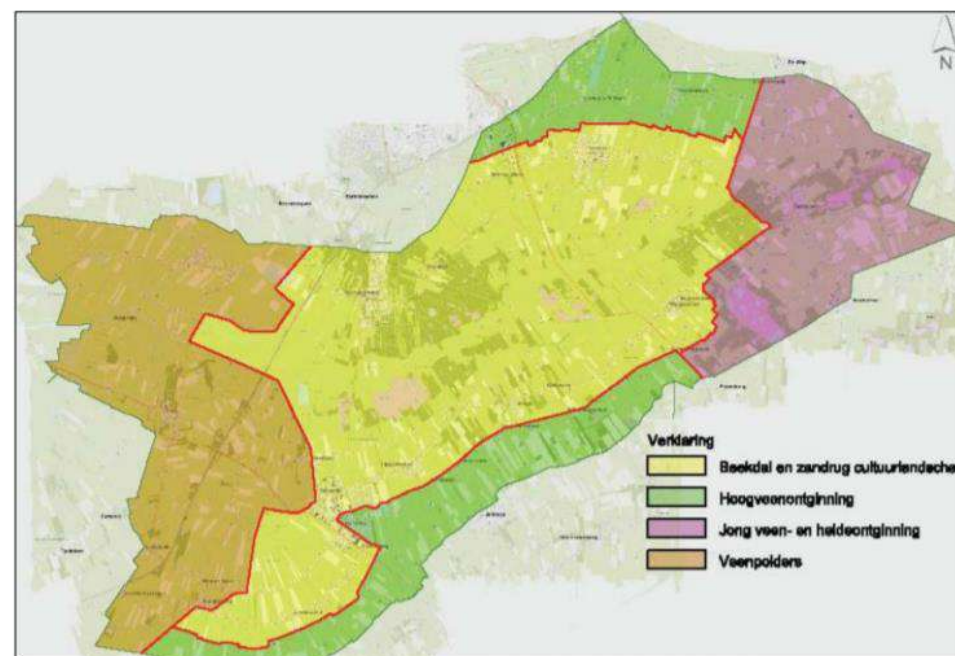
De beschrijving van het landschap is ontleend aan het Cultuurhistorisch Onderzoek. Daarin wordt de ontstaansgeschiedenis van het landschap beschreven en wordt het landschap geanalyseerd en wordt een waardestelling gedaan.

ontstaansgeschiedenis

In de voorlaatste ijstijd (Saalien tussen 370.000 en 130.000 jaar geleden) lag Fryslân onder een ijslaag die vanuit Scandinavië naar het zuiden geschoven was. Deze ijslaag bracht klei, zand en stenen mee (keileem) en vormde o.a. het Fries-Drents Plateau, waarvan de uitlopers zich tot in de Zuidelijke Wouden uitstrekken. In de laatste ijstijd (Weichselien 115.000-10.000 jaar geleden) bereikte het ijs Fryslân niet meer, maar de bodem was wel permanent bevroren en de vegetatie verdween. In de warmere periode tussen de ijstijden smolt de ijskap waardoor er een stroom van smeltwater op gang kwam en die het zacht glooiende gebied aantastte door erosie. Deze smeltwaterstromen schuurden brede dalen uit, de voorlopers van de huidige beekdalen in het oosten van Fryslân en duidelijk zichtbaar op de hoogtekkaart.

Met het stijgen van de temperatuur verdween de ijskap en steeg de zeespiegel. Dit zorgde landinwaarts voor een stagnatie in de waterafvoer en er begonnen zich veenmoerassen te vormen op het keileem en dekzand. Het veen breidde zich uit en vulde uiteindelijk ook de beekdalen en bedekte de hogere zandgronden. Er was sprake van regelmatige bewoning aan het eind van de laatste ijstijd, zo'n 13.000 jaar geleden, maar door het oprukkende veen werd het gebied te nat en te geïsoleerd en lijkt in de loop van de bronstijd (2000-800 v.Chr.) de aanwezigheid van bewoning te verdwijnen. Het duurde voor het huidige Opsterland tot vermoedelijk de late 10e eeuw voordat er via de veenriviertjes weer bewoners arriveerden. Het natuurlandschap werd een cultuurlandschap. De ontwikkelingen en met name de ontginningen die toen in gang zijn

gezet hebben de vorm van het huidige Opsterland bepaald en vormen het uitgangspunt voor de cultuurhistorische verkenning van het gebied. De gemeente Opsterland heeft door de verschillend gevormde natuurlandschappen nu meerdere cultuurlandschappen binnen haar grenzen.

Figuur 2: gebiedsindeling cultuurlandschappen

Gebiedsindeling cultuurlandschappen van de gemeente Opsterland

De ontwikkeling van de verschillende landschappen heeft het hoogtepunt in verschillende tijdsvakken van de middeleeuwen tot nu beleefd.

- Het beekdal- en dekzandrug-cultuurlandschap is ontstaan vanuit de rivierontginningen in de middeleeuwen.
- De hoogveenontginningen vonden plaats in de 16e tot 18e eeuw

variatie aan reliëf voortgebracht. Dit reliëf is de weerslag van de ontstaansgeschiedenis en de bruikbaarheid van de ondergrond en verklaart de ontstaansgeschiedenis van de cultuurlandschappen. Ook de dobben en pingoruïnes vormen een onderdeel vanuit dezelfde tijdsontwikkeling. De hoogtekaart laat zien dat er sprake is van duidelijke hoogteverschillen, niet alleen tussen het veengebied en het plateau, maar hierbinnen ook tussen de beekdalen en de zandruggen. Een combinatie van de hoogtekaart, de aangegeven aardkundig waardevolle gebieden (CHK2), hoogtelijnen en verschillen op de topografische kaart en visuele waarneming heeft reliëfbeeld opgeleverd (figuur 4). De aangegeven grens is een relevante grens voor het gebied dat bescherming verdient, het is niet een absolute grens van het al dan niet aanwezige reliëf. Het gebied geeft met name aan waar de kwetsbaarheid van het reliëf in het landschap het grootst is en de meeste aandacht behoeft. Het beekdal en de zandruggen zijn belangrijk en kwetsbaar; zo ook de zandkop bij Olterterp. Het voormalige dal van de Drait in het noordoosten van de gemeente is ook een historische en kwetsbare structuur. Het reliëf is een belangrijke ruimtelijke structuur die, omdat er binnen Fryslân de verschillen in het reliëf vaak zeer beperkt en subtiel zijn, zeer kwetsbaar is en bescherming nodig heeft. In het gebied dat op de kaart aangegeven wordt is het reliëf met het blote oog waar te nemen en vormt hierdoor een belangrijke waarde. Het reliëf in het gebied waar veel pingoruïnes aangetroffen worden, het oosten van de gemeente, is subtieler, maar belangrijk. Naast reliëf van de nog aanwezige pingoranden (die veelal verdwenen zijn) zijn de pingoruïnes ook informatiebronnen van vroegere klimatologische omstandigheden en de invloed van de mens in het gebied.

De veenpolders

Het gebied van de veenpolders ligt in het westen van de gemeente en maakt onderdeel uit van het zogenoemde 'Lage Midden'. Het gebied ligt tussen de hoge kleigronden langs de kust (het terpen gebied met haar kwelderwallen) en het hoger gelegen achterland aan de oost-zuidoost zijde (de zandruggen als uitlopers van het Fries-Drents plateau) en bevat de benedenloop van de veenrivier de Boorne / Alddjip. Tijdens de opwarming en zeespiegelstijging vond veenvorming plaats. In de vroege middeleeu-

wen was er al sprake van bodemdaling door ontginningen. Het gebied is blijkens diverse archeologische onderzoeken al in de 11e eeuw vanuit de veenrivier Boorne / Alddjip en het zijriviertje de Wispel / Olde Ee ontgonnen. De waterhuishouding in dit gebied werd door de lage ligging problematisch. Bovendien was er de dreiging van waterstuwing vanuit de Zuiderzee. Er werden al vroeg dijken aangelegd, getuige de Lepedijk (11e eeuw), de Hemdijken (13e eeuw) en de Slachtedijk tussen Akkrum en Joure (11e eeuw?). Na de grootschalige hoogveenontginningen werden kansen gezien in dit laagveengebied en begonnen hier de grootschalige ontveningen. Anders dan bij het hoogveen leidde het hier, in het Lage Midden, tot een 'verdrongen land' met watersnoodrampen voor de bevolking. In de 19e eeuw werd uiteindelijk ingegrepen door de regering die het instellen en oprichten van veendistricten en veenpolders eiste. Deze grootschalige inpolderingen en ontginningen bepalen het cultuurlandschap van dit gebied, maar hierbij moet niet worden vergeten dat onder de huidige veenpolders een middeleeuwse ontwikkeling schuilt. De verkavelingrichting laat dit zien, maar ook de archeologische informatie uit het gebied en het verdwenen gehucht De Ryp. De benedenloop van de Boarn / Alddjip is onderdeel geworden van de veenpolders, maar heeft de karakteristieken van het open en lege beekdal met ontginning loodrecht op de beek behouden. Op de Schotanus kaart (1718) is het gebied grotendeels in gebruik als hooylanden en fennen (slecht weiland). Er is inmiddels 'vergraven onland' ten oosten van de 'Wydde Wispel' en ten zuiden van Luxwoude. Het gebied zelf was toen nog minder interessant dan het hoogveengebied achter Gorredijk. Hoogveen werd al in de 16e eeuw grootschalig vergraven, waarbij afvoer over water een belangrijk onderdeel vormde. Hiertoe was al vóór 1619 een kanaal gegraven van Oldeboorn naar Gorredijk, 'it Nieuwe Diept' via de Wydde Wispel'. Er moest hierbij een Hooyweg (een hoger liggende weg waarlangs 's zomers het hooi van de drassige landen gehaald kon worden) doorgraven worden, de Luxter Hooyweg. Hier werd een zet geplaatst, waarop zomers planken gelegd konden worden om de hooiwagens te laten oversteken. Een zet werd hier een 'tinie' of 'tynje' genoemd. Hier is het latere Tynje ontstaan. Er werd in de 17e eeuw al wel laagveen vergraven, maar het was een moeizaam proces omdat het veen onder de waterspiegel lag en met dijkjes en watermolens drooggelegd moest worden. In 1751 nam de laagveenvergraving een hoge vlucht nadat Gieterse verveners vanuit Overijssel de baggerbeugel introduceerden en de klyn (veenspecie) direct uit

het water gebaggerd kon worden en op de hagen (stroken veen tussen de petgaten) gedeponeerd kon worden om tot turf te drogen. Dit werd dan weer verzameld op hoopsteden, opgehoogde opslagplaatsen waar soms een turfschuur op verscheen. Bij het vervenen werd ook regelmatig op een 'huisstede' gestoten en vergraven. Die plaatsen waren 'sa hurd as glê's'. Deze huissteden waren in feite kleine woonterpen, overblijfselen van de bewoning uit de middeleeuwen. Maar dit grootschalige ontvenen leidde tot het ontstaan van uitgestrekte waterplassen die zich door de werking van de wind verder uitbreidden en zelfs dorpen in de omgeving bedreigden. Na jarenlange protesten kwam Willem I in 1822 met een Koninklijk Besluit waarbij verveners eerst een polderdijk met een molen moesten aanleggen, vervolgens mochten vervenen en tenslotte het uitgeveende land weer droog moesten maken. Na 1822 zijn veenpolders opgericht als waterstaatkundige organisaties die de vervening organiseren en beheren. De veenderijen worden opgedeeld in veendistricten: een klein deel van het 5e en het grootste deel van het 6e en het 7e veendistrict liggen in Opsterland. Er is voor het 4e en 5e district een veenpolder opgericht en ook voor de combinatie van het 6e en 7e district.

Het deel van het 5e district ten westen van Langezwaag is waarschijnlijk voor de waterbeheersing tot het 5e veendistrict bepaald, want dit gebied was al vrijwel geheel ontveend met uitgebreide wijken stelsel. De verkaveling in de polders is zeer goed zichtbaar; ook lijkt het op de Eekhoff kaart een grote waterplas, de verkavelingsstructuur zoals die al in de middeleeuwen gevormd is, is duidelijk zichtbaar op de kadastrale kaart van 1832. Er was al een begin gemaakt met het beschermen van de binnenlanden, o.a. door de aanleg van de Nieuwe Leppedijk in 1831. De oude Leppedijk dateert van rond de 11e eeuw en had als rivierdijk de taak Oostergo te beschermen. Het traject is ten noorden en oosten van Warniahuizen voor de nieuwe functie nog verlegd en vormt de huidige grens tussen Opsterland en Smallingerland. Het inpolderen van de veenpolder '6e en 7e veendistrict' startte in 1848 met het graven van de Nieuwe Vaart en het aanleggen van een polderdijk. Deze vaart begint bij de Ulesprong, de Teijenssluis, een sluis in het Nieuwe Diep en vormt de verbinding tussen de Boorne / Alddijp en Gorredijk. Hij loopt ten zuiden van en evenwijdig aan de Boorne / Alddijp door het westoost gesitueerde beekdal, maakt ter hoogte van het oude kerkhof van Ter Wispel een knik naar het zuidoosten en sluit uiteindelijk aan op het Klisserak / de

Kromten bij Gorredijk. De eerste droogmaking van de veenpolder '6e en 7e veendistrict' lag onder Langezwaag en Luxwoude. Er werden twee achtkantige molens gebouwd, negen wijken gegraven en een schutsluis aangelegd. Ook bij latere droogleggingen voor deze polder werden windmolens ingezet, maar deze hadden niet voldoende capaciteit om de gewenste waterstand te handhaven en in 1876 werd een stoomgemaal gebouwd aan de buitenringvaart. De molens bleven wel in bedrijf om water uit de polders te malen en vanuit de polderboezem naar de provinciale boezem. Er werden veel wijken gegraven, zowel voor de waterafvoer als ook voor de doorvaart. De drooglegging in het noordwestelijke deel van de polder startte rond 1881. In 1899 werd het laatste deel, de Warren, ontgonnen. Het stoomgemaal werd tussen 1884 en 1905 vergroot en gemoderniseerd en bleek voldoende vermogen te hebben zodat de windmolens buiten bedrijf gesteld konden worden (1911). In de jaren '50 werd de waterhuishouding gereorganiseerd. De Wispel en Klidzeregt werden drooggelegd, sluizen afgebroken en wegen aangelegd (o.a. van Langezwaag naar Oude Dijk onder Terwispel). De waterschappen werden geconcentreerd in het waterschap De Polder van het 6e en 7e veendistrict en deze ging op in het in 1966 opgerichte waterschap Boarnferd20. De veenpolder 'De Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland' werd in 1868 ingesteld, maar de vervening was al in 1863 op gang gekomen. Nijbeets, een nieuwe nederzetting, is heel snel hierna ontstaan als huisvesting voor de veenarbeiders. De polder en Nij Beets liepen door winterse stormen regelmatig onder water en vaak braken de plaatselijke dijkjes door, waardoor er regelmatig grote verliezen aan turf waren. Uiteindelijk moest het tot een watersnood (1892) komen waarbij Tijnje zwaar getroffen werd voor er stevige polderdijken aangelegd werden. De polder werd vanaf 1910 drooggemalen en ontgonnen. Er werd in het zuidelijke deel begonnen met de Oostpolder. Hiervoor is het dieselgemaal aan het Polderhoofdkanaal, 'De Veenhoop', gebouwd. In 1918 werd het stoomgemaal 'de Boorne' gebouwd waar de westelijke polderdijk De Boorn afdamde om de Zuidoost-, de Zuidwest- en de Westpolder te bemalen. Omdat de capaciteit niet voldoende was werd besloten aan de zuidelijke polderdijk bij het polderhoofdkanaal een elektrisch aangedreven gemaal te plaatsen, het 'Zuidergemaal', gereed in 1925. De drooglegging voor de noordelijke deelpolders zoals de Boornbergumerpolder werd gerealiseerd door het 'Noordergemaal' (1926).

Er was gedurende de ontvening in de 19e eeuw die op menskracht steunde, veel sociale onrust over de uit te betalen lonen. Er werd veel gestaakt ('bollejagen') om de juiste lonen per roede voor het turfmaken, het bakwerk en het bokwerk te verdienen. Waren de lonen in het midden van de 19e eeuw voldoende om redelijk van te leven, na de landbouwcrisis van 1870 kwam er de klad in, mede door de opkomst van de steenkool. Bovendien werd eind 19e eeuw de baggelmachine geïntroduceerd, waardoor veel arbeiders overbodig werden. Een groot deel van de arbeiders ging naar Duitsland, maar ook daar kwam begin 20e eeuw een terugloop. Er kwam nog een opleving in de werkgelegenheid in de polders rond 1914 omdat de overheid voor de oorlog veel turf opeiste. Met de vrede kwam ook de definitieve neergang van de veenderij en steeg de werkloosheid dramatisch. Inmiddels werd ook arbeid, zowel particulier als vanuit de overheid, ingezet voor het ontginnen en landbouwruij maken van landbouwgebieden. Maar dit ging met horten en stoten. Veel gronden werden gereed gemaakt voor veeteelt. Het bevorderde de zuivelindustrie en er werden zuivelfabrieken gebouwd o.a. in Terwispel, waar na de ontginning van de polder veel weiland beschikbaar kwam. Er werden diverse werkverschaffingsprojecten uitgevoerd.

Bijlage 2 Geluidsonderzoek

MEMO

Van : M. Lamkadmi
Project : Hegedyk 48 te Luxwoude
Opdrachtgever : mw. H. Drenth-de Boer

Datum : 16-12-2020
Aan : --
CC : --

Betreft : akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï

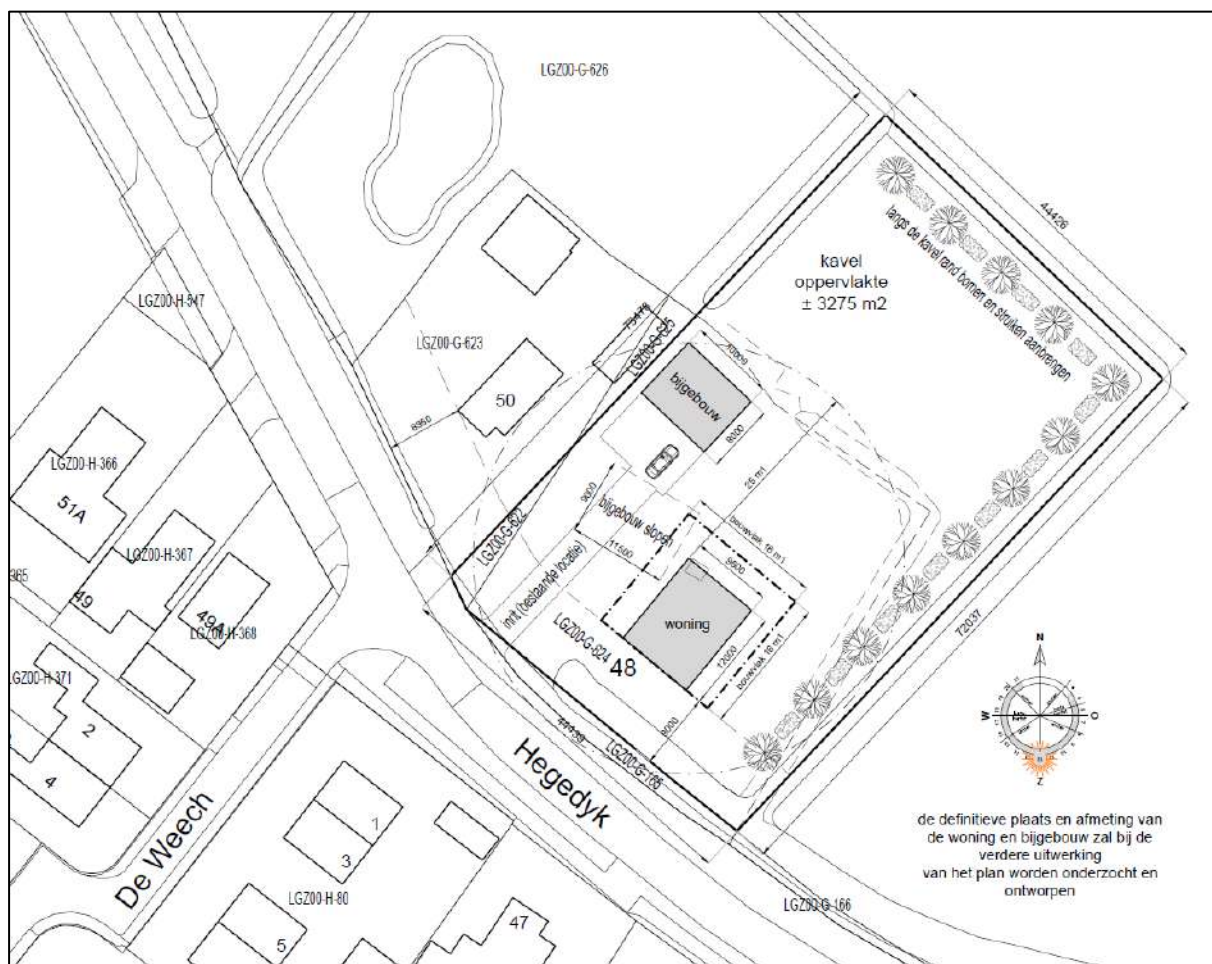
Inleiding

In de bebouwde kom van Luxwoude aan het bebouwingslint van de Hegedyk en direct ten oosten van het perceel Hegedyk 50, staat een oude vervallen schuur. De schuur inclusief gronden worden nu nog gebruikt als dierenverblijf. De initiatiefnemer is voornemens om het perceel in te gaan richten als woonperceel en om hier een vrijstaande woning te gaan bouwen.

De ontwikkeling ligt binnen de geluidzone (Wet geluidhinder) van de Lúkster Heawei en de Hegedyk. Volgens de Wet geluidhinder is akoestisch onderzoek nodig indien nieuwe woningen worden mogelijk gemaakt binnen de zones van gezoneerde wegen. Ten behoeve van het bestemmingsplan is daarom voorliggend akoestisch onderzoek opgesteld.

Planbeschrijving

De beoogde woonkavel heeft een oppervlakte van circa 3.275 m². Op dit kavel wordt een vrijstaande woning met één bouwlaag en kap gebouwd op de rooilijn van de woning aan de Hegedyk 50. De woning heeft een oppervlakte van circa 114 m². Achter de woning wordt een bijgebouw/garage gebouwd met een oppervlakte van circa 80 m².

Figuur 1: Overzicht plangebied

Toetsingskader Wet Geluidhinder

Wettelijke zones langs wegen

Langs alle wegen, met uitzondering van 30 km-wegen en woonerven, bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidzones waarbinnen de geluidhinder vanwege een weg aan bepaalde wettelijke normen dient te voldoen. De breedte van een geluidzone voor wegen is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de binnen- of buitenstedelijke ligging. De breedte van een geluidzone van een weg is in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1 Schema zonebreedte aan weerszijden van de weg volgens artikel 74 Wgh

aantal rijstroken	breedte van de geluidzone [m]	
	buitenstedelijk gebied	stedelijk gebied
5 of meer	600	350
3 of 4	400	350
1 of 2	250	200

De breedte van de geluidzone wordt hierbij gemeten vanaf de as van de weg en is gelegen aan de buitenste rand van de weg.

In artikel 1 van de Wgh zijn de definities opgenomen van stedelijk en buitenstedelijk gebied. Deze definities luiden:

- **stedelijk gebied:** gebied binnen de bebouwde kom, doch, voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII voor zover het betreft een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs die autoweg of autosnelweg;
- **buitenstedelijk gebied:** gebied buiten de bebouwde kom alsmede, voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII voor zover het betreft een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs die autoweg of autosnelweg;

Dosismaat L_{den}

De berekende geluidsniveaus wordt beoordeeld op basis van de Europese dosismaat L_{den} (L_{day-evening-night}). Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. De berekende geluidwaarde in L_{den} vertegenwoordigt het gemiddelde geluidniveau over een etmaal.

Aftrek op basis van artikel 110g Wgh

De in de Wgh genoemde grenswaarden gelden inclusief de standaard aftrek op basis van artikel 110g van de Wgh. Dit artikel houdt in dat een aftrek mag worden gehanteerd welke anticipeert op het stiller worden van het verkeer in de toekomst door innovatieve maatregelen aan de voertuigen. Voor wegen met een representatief te achten snelheid lager dan 70 km/u geldt een aftrek van 5 dB. Voor wegen met een representatief te achten snelheid van 70 km/u of hoger geldt de volgende aftrek:

- 4 dB voor situaties dat de geluidbelasting zonder aftrek artikel 3.4 RMG 2012 57 dB bedraagt;
- 3 dB voor situaties dat de geluidbelasting zonder aftrek artikel 3.4 RMG2012 56 dB bedraagt;
- 2 dB voor andere waarden van de geluidbelasting.

De toegestane aftrek conform artikel 3.4 uit het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012 is op alle genoemde geluidbelastingen toegepast, tenzij anders vermeld.

Nieuwe situaties

Voor de geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke geluidzone van een weg, gelden bepaalde voorkeursgrenswaarden en maximale ontheffingswaarden. In bepaalde gevallen is vaststelling van een hogere waarde mogelijk. Hogere grenswaarden kunnen alleen worden verleend, nadat is onderbouwd dat maatregelen om de geluidbelasting op de gevel van geluidgevoelige

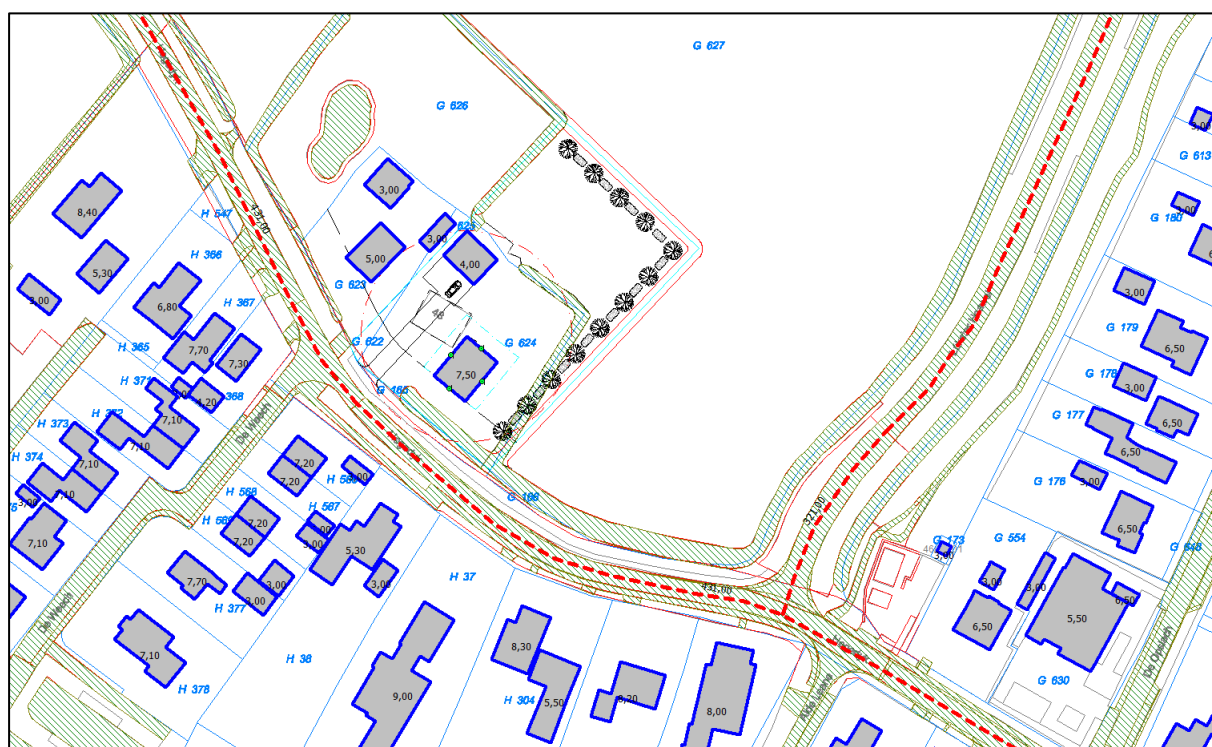
bestemmingen terug te dringen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard. Deze hogere grenswaarde mag de maximale ontheffingswaarde van 63 dB niet te boven gaan. De maximale ontheffingswaarde voor wegen is op grond van artikel 83 Wgh afhankelijk van de ligging van de bestemmingen (binnen- of buitenstedelijk). Bestemmingen met een stedelijke ligging, maar binnen de geluidzone van een autosnelweg, worden bij het bepalen van de geluidzone voor die autosnelweg gerekend tot buitenstedelijk gebied.

Voor het plangebied geldt dat dit binnen de zone van de Lúkster Heawei en de Hegedyk is gelegen en dat er sprake is van een binnenstedelijke situatie. De maximale grenswaarde bedraagt $L_{den} = 63$ dB.

De toetsing dient uitsluitend te worden uitgevoerd voor de nieuw te realiseren woning.

Uitvoering berekeningen

Op basis van de Standaard Rekenmethode II uit het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (RMG 2012) is een overdrachtsmodel opgesteld in het softwareprogramma Geomilieu, versie 2020.2 van dgmr-software. Een overzicht van het akoestisch rekenmodel is gegeven in figuur 2. Omdat objectgegevens en (de ligging van) bodemgebieden zijn ontleend aan PDOK-gegevens zijn deze vanwege de omvang niet in de bijlagen opgenomen.

Figuur 2: Overzicht akoestisch rekenmodel

De verkeersintensiteit is het aantal motorvoertuigen dat per uur (mvt/uur) passeert. Bij de bepaling van het aantal motorvoertuigen per uur is uitgegaan van de jaargemiddelde weekdagintensiteiten.

De verkeersgegevens voor de Hegedyk en de Lúkster Heawei zijn aangeleverd door de gemeente Opsterland. Voor de Hegedyk bevatten deze gegevens, de verkeersintensiteiten uit het jaar 2015 (weekdaggemiddelden). De verkeersintensiteiten van de Lúkster Heawei zijn uit het jaar 2019 (weekdaggemiddelden). Beide intensiteiten zijn met een groeifactor van 1% per jaar naar het planjaar 2031 verhoogd (zie tabel 2).

Tabel 2: in de berekeningen gehanteerde verkeersintensiteiten

weg	intensiteit 2015 mvt/etmaal	intensiteit 2019 mvt/etmaal	Intensiteit 2031 mvt/etmaal
Hegedyk	703	--	824
Lúkster Heawei	--	613	691

De motorvoertuigen worden verdeeld in drie categorieën:

- lichte voertuigen (personenauto's, bestelbusjes);
- middelzware voertuigen (middelzware vrachtauto's en bussen);
- zware voertuigen (zware vrachtauto's).

De Lúkster Heawei en het oostelijke en westelijke gedeelte van de Hegedyk zijn voorzien van een standaard asfaltverharding (in het rekenmodel opgenomen als W0 – Referentiewegdek). Het midden gedeelte van de Hegedyk is voorzien van klinkers (in het rekenmodel opgenomen als W9a – Elementenverharding in keperverband).

De rijsnelheden bedragen:

- Hegedyk (west) 60 km/uur;
- Lúkster Heawei (noord) 60 km/uur;
- Lúkster Heawei (zuid) 30 km/uur;
- Hegedyk (oost) 30 km/uur.

Het volledige overzicht, inclusief voertuigverdelingen, is opgenomen in bijlage 1. Ter plaatse van de nieuwe woning is een aantal rekenpunten ingevoerd (waarneemhoogten van $h_o = +1,5$ m/+4,5 m).

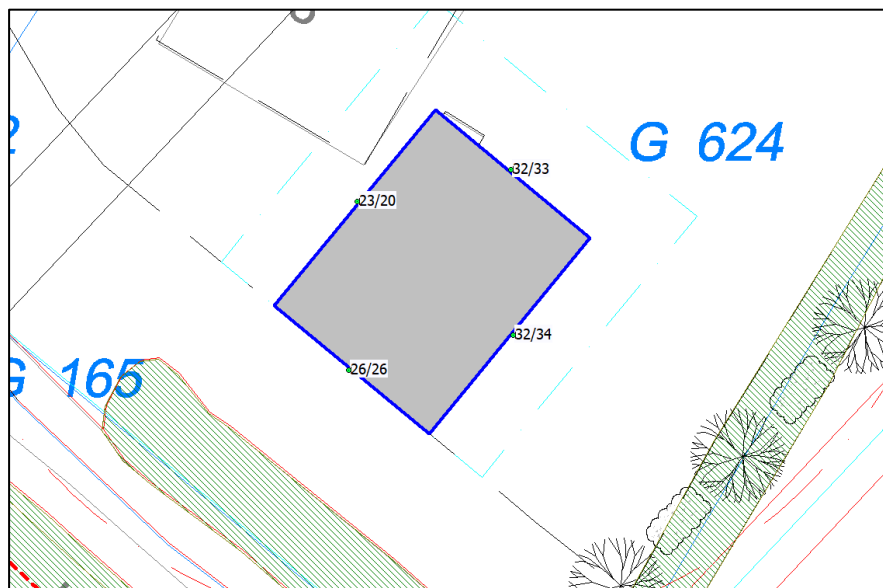
Voor de niet als hard ingevoerde bodemvlakken is gerekend met een gemiddelde bodemfactor van $B_f = 1,0$ (100% absorberend).

Berekeningsresultaten

In figuur 3 en 4 is een overzicht gegeven van de berekende geluidbelasting vanwege de Lúkster Heawei en de Hegedyk. In deze figuren is rekening gehouden met de aftrek op basis van artikel 110g Wgh.

Lúkster Heawei

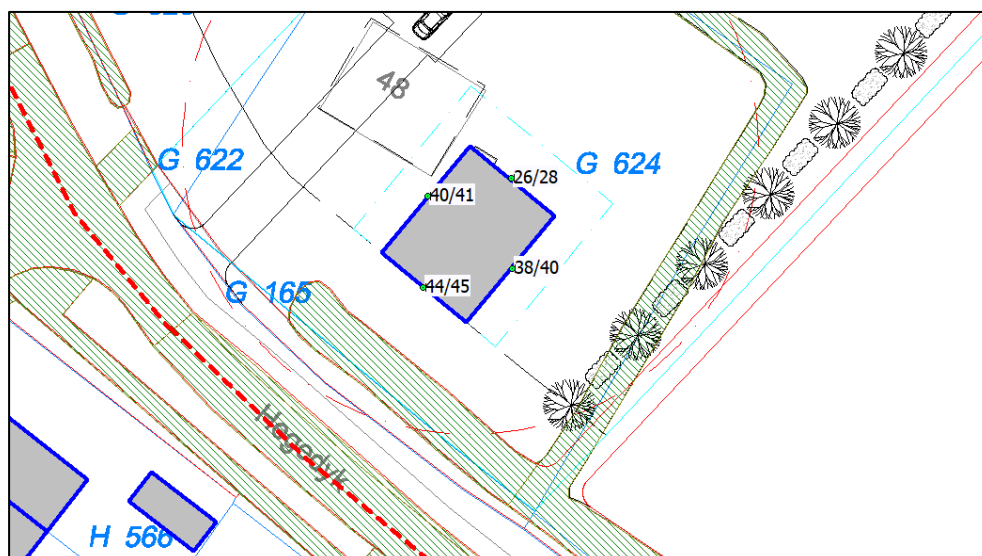
Als gevolg van het wegverkeer op de Lúkster Heawei wordt de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet overschreden. De maximale berekende geluidbelasting bedraagt 34 dB, inclusief 5 dB aftrek op basis van artikel 110g Wgh.

Figuur 3: berekeningsresultaten t.g.v. het wegverkeer op de Lúkster Heawei

Hegedyk

Als gevolg van het wegverkeer op de Hegedyk wordt de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet overschreden. De maximale berekende geluidbelasting bedraagt 45 dB, inclusief 5 dB aftrek op basis van artikel 110g Wgh.

Figuur 4: berekeningsresultaten t.g.v. het wegverkeer op de Hegedyk

Toetsing en conclusie

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat ten gevolge van de Hegedyk en de Lúkster Heawei wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van $L_{den} = 48$ dB. Het plan kan daarmee worden gerealiseerd binnen de randvoorwaarden van de Wet geluidhinder. Een hogere waarde is niet aan de orde.

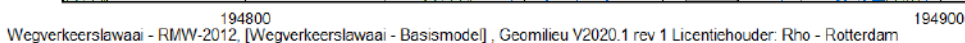

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bijlagen

Bijlage 1 Invoergegevens

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam
Lukster Heawei	9902	1	13:46, 15 dec 2020	-5	2	Lúkster He
Lukster Heawei	9914	1	13:46, 15 dec 2020	-41	2	Lúkster He
Hegedyk	9900	2	13:29, 15 dec 2020	-1	2	Hegedyk
Hegedyk	9903	2	13:29, 15 dec 2020	-7	2	Hegedyk
Hegedyk	9913	2	12:09, 15 dec 2020	-39	2	Hegedyk

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		Omschr.		Vorm	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1
Lukster	Heawei	Lukster	Heawei	Polylijn	194921,50	556787,93	194945,95	556831,06	0,00
Lukster	Heawei	Lukster	Heawei	Polylijn	194945,95	556831,06	195057,50	557064,19	0,00
Hegedyk		Hegedyk		Polylijn	194992,75	556746,30	194820,56	556837,56	0,00
Hegedyk		Hegedyk		Polylijn	194820,56	556837,56	194772,53	556923,97	0,00
Hegedyk		Hegedyk		Polylijn	194772,53	556923,97	194687,10	557045,86	0,00

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		H-n	M-1	M-n	ISO_H	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH
Lukster	Heawei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lukster	Heawei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hegedyk		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hegedyk		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hegedyk		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte	Lengte3D	Min. lengte
Lukster	Heawei	0,00	Relatief	6	50,25	50,25	2,36
Lukster	Heawei	0,00	Relatief	11	259,68	259,68	0,23
Hegedyk		0,00	Relatief	10	197,91	197,91	9,49
Hegedyk		0,00	Relatief	7	99,15	99,15	0,64
Hegedyk		0,00	Relatief	8	149,06	149,06	6,81

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		Max.lengte	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek
Lukster	Heawei	16,53	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
Lukster	Heawei	100,97	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
Hegedyk		57,39	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0
Hegedyk		40,26	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W9a
Hegedyk		43,73	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W0

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep			Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))
Lukster	Heawei	Referentiewegdek		30	30	30	--	30
Lukster	Heawei	Referentiewegdek		60	60	60	--	60
Hegedyk		Referentiewegdek		30	30	30	--	30
Hegedyk		Elementenverharding in keperverband		30	30	30	--	30
Hegedyk		Referentiewegdek		60	60	60	--	60

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))
Lukster	Heawei	30	30	--	30	30	30	--	30	30
Lukster	Heawei	60	60	--	60	60	60	--	60	60
Hegedyk		30	30	--	30	30	30	--	30	30
Hegedyk		30	30	--	30	30	30	--	30	30
Hegedyk		60	60	--	60	60	60	--	60	60

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Crow965	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)
Lukster	Heawei	30	--	True	691,00	6,70	2,70	1,10	--	--
Lukster	Heawei	60	--	False	691,00	6,70	2,70	1,10	--	--
Hegedyk		30	--	True	824,00	6,52	2,41	1,51	--	--
Hegedyk		30	--	True	824,00	6,52	2,41	1,51	--	--
Hegedyk		60	--	False	431,00	6,52	2,41	1,51	--	--

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)
Lukster	Heawei	--	--	--	89,51	89,51	89,51	--	5,87	5,87	5,87	--
Lukster	Heawei	--	--	--	89,51	89,51	89,51	--	5,87	5,87	5,87	--
Hegedyk		--	--	--	94,59	94,59	94,59	--	4,76	4,76	4,76	--
Hegedyk		--	--	--	94,59	94,59	94,59	--	4,76	4,76	4,76	--
Hegedyk		--	--	--	94,59	94,59	94,59	--	4,76	4,76	4,76	--

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)
Lukster	Heawei	4,60	4,60	4,60	--	--	--	--	--	41,44	16,70	6,80
Lukster	Heawei	4,60	4,60	4,60	--	--	--	--	--	41,44	16,70	6,80
Hegedyk		0,65	0,65	0,65	--	--	--	--	--	50,82	18,78	11,77
Hegedyk		0,65	0,65	0,65	--	--	--	--	--	50,82	18,78	11,77
Hegedyk		0,65	0,65	0,65	--	--	--	--	--	26,58	9,83	6,16

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)
Lukster	Heawei	--	2,72	1,10	0,45	--	2,13	0,86	0,35	--
Lukster	Heawei	--	2,72	1,10	0,45	--	2,13	0,86	0,35	--
Hegedyk		--	2,56	0,95	0,59	--	0,35	0,13	0,08	--
Hegedyk		--	2,56	0,95	0,59	--	0,35	0,13	0,08	--
Hegedyk		--	1,34	0,49	0,31	--	0,18	0,07	0,04	--

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		BGE	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k
Lukster	Heawei	98,3	74,04	79,17	88,78	88,84	93,36	90,84	84,46
Lukster	Heawei	102,6	73,16	81,31	87,58	93,13	98,75	95,21	88,44
Hegedyk		98,2	73,03	77,29	86,65	87,71	93,00	90,22	83,62
Hegedyk		100,9	80,33	85,01	93,51	91,68	94,96	88,49	83,40
Hegedyk		100,4	69,16	77,58	83,48	89,30	96,10	92,55	85,75

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		LE (D) 8k	LE (D) Totaal	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k
Lukster	Heawei	79,87	97,31	70,09	75,22	84,83	84,90	89,41	86,89
Lukster	Heawei	78,74	101,58	69,21	77,37	83,64	89,18	94,80	91,26
Hegedyk		77,70	96,50	68,71	72,97	82,33	83,39	88,68	85,89
Hegedyk		78,54	99,18	76,01	80,69	89,19	87,36	90,64	84,17
Hegedyk		75,45	98,71	64,84	73,25	79,16	84,98	91,77	88,23

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (A) Totaal	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k
Lukster	Heawei	80,51	75,92	93,36	66,19	71,33	80,93	81,00	85,51
Lukster	Heawei	84,49	74,79	97,63	65,31	73,47	79,74	85,28	90,91
Hegedyk		79,30	73,37	92,17	66,67	70,94	80,30	81,36	86,65
Hegedyk		79,08	74,22	94,86	73,98	78,66	87,16	85,33	88,61
Hegedyk		81,43	71,13	94,38	62,81	71,22	77,13	82,95	89,74

Invoergegevens wegen

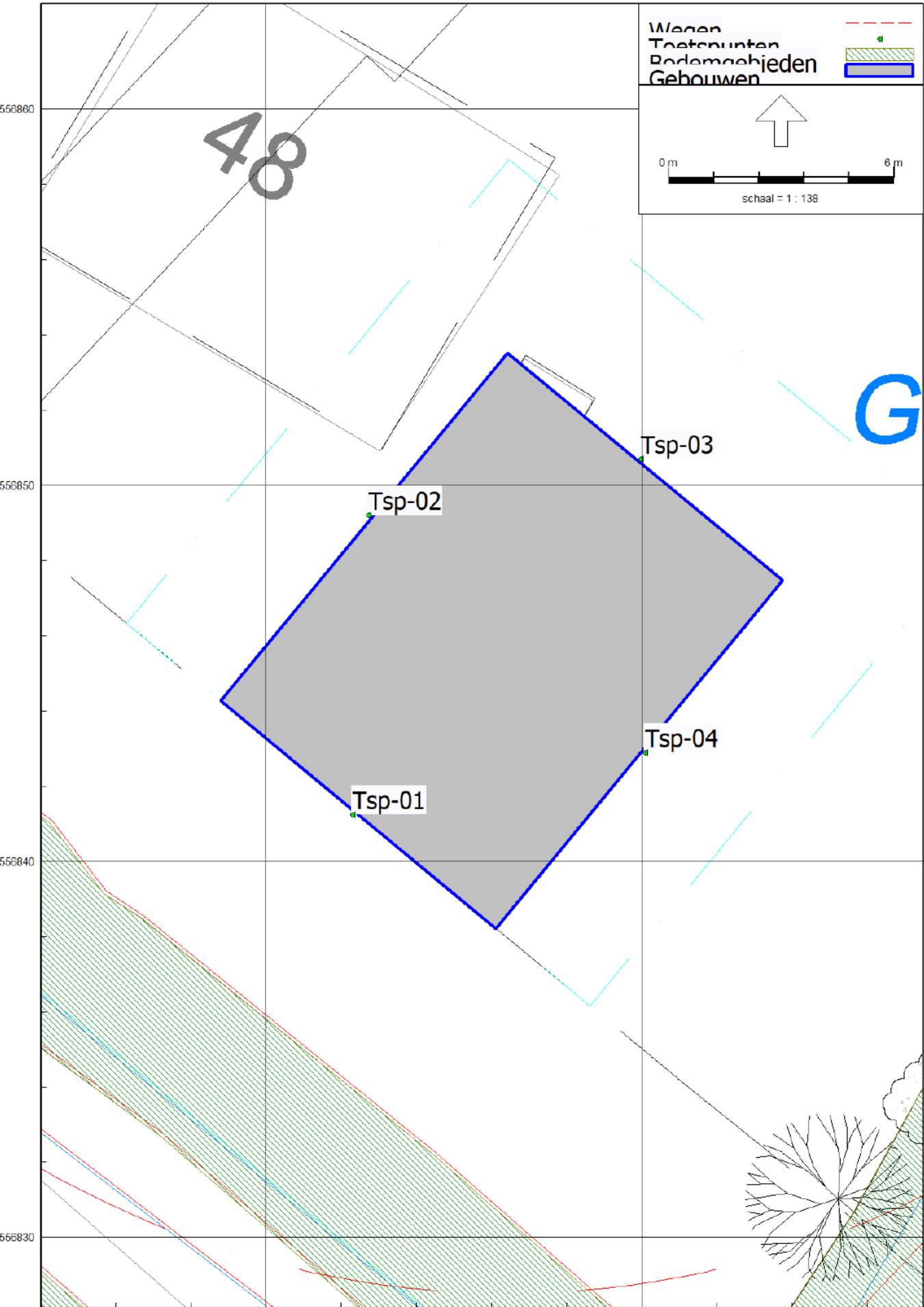
Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Groep		LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (N) Totaal	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250
Lukster	Heawei	82,99	76,61	72,02	89,46	--	--	--
Lukster	Heawei	87,36	80,59	70,89	93,73	--	--	--
Hegedyk		83,86	77,27	71,34	90,14	--	--	--
Hegedyk		82,14	77,05	72,19	92,83	--	--	--
Hegedyk		86,20	79,39	69,10	92,35	--	--	--

Invoergegevens wegen

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2012

Groep		LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k	LE (P4) Totaal
Lukster	Heawei	--	--	--	--	--	--
Lukster	Heawei	--	--	--	--	--	--
Hegedyk		--	--	--	--	--	--
Hegedyk		--	--	--	--	--	--
Hegedyk		--	--	--	--	--	--

Invoergegevens toetspunten

Model: Basismodel
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
Tsp-01		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Tsp-02		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Tsp-03		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
Tsp-04		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

Bijlage 2 Berekeningsresultaten

Resultaten Hegedyk

Rapport: Resultatentabel
Model: Basismodel
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Hegedyk
Groepsreductie: Ja

Naam			
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
Tsp-01_A		1,50	44
Tsp-01_B		4,50	45
Tsp-02_A		1,50	40
Tsp-02_B		4,50	41
Tsp-03_A		1,50	26
Tsp-03_B		4,50	28
Tsp-04_A		1,50	38
Tsp-04_B		4,50	40

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Resultaten Lúkster Heawei

Rapport: Resultatentabel
Model: Basismodel
LAEq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Lukster Heawei
Groepsreductie: Ja

Naam			
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
Tsp-01_A		1,50	26
Tsp-01_B		4,50	26
Tsp-02_A		1,50	23
Tsp-02_B		4,50	20
Tsp-03_A		1,50	32
Tsp-03_B		4,50	33
Tsp-04_A		1,50	32
Tsp-04_B		4,50	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 3 Quickscan ecologie

Quicksan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Hegedyk 48 te Luxwoude

COLOFON

BUREAU FAUNAX

Badweg 40 B

8401 BL Gorredijk

0513-435024

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quicksan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Hegedyk 48 te Luxwoude

Gorredijk, november 2020

In opdracht van:

Rho Adviseurs

Uitvoering:

Bureau FaunaX

Rapportage:

Mevr. A. Wieringa

Foto's:

Bureau FaunaX

Autorisatie:

Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

Bureau FaunaX (2020). Quicksan Wet natuurbescherming, Rho Adviseurs, Ontwikkeling Hegedyk 48 te Luxwoude.

Rapport 20197, Bureau FaunaX, Gorredijk.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Ligging en karakteristiek van het plangebied.....	3
2.	RESULTATEN QUICKSCAN	5
2.1	Flora.....	5
2.2	Vogels	5
2.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	5
2.2.2	Overige (broed)vogelsoorten.....	7
2.3	Zoogdieren	7
2.3.1	Vleermuizen	7
2.3.2	Overige zoogdiersoorten	8
2.4	Reptielen en amfibieën	9
2.5	Vissen	9
2.6	Ongewervelden	9
2.7	Gebiedsbescherming.....	9
2.7.1	Stikstofgevoeligheid	9
2.8	Houtopstanden	10
3.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	11
3.1	Overzicht beschermde soorten	11
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	11
3.2.1	Jaarrond beschermde nesten (huismus)	11
3.2.2	Jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw).....	11
3.2.3	Algemeen voorkomende broedvogels	12
3.2.4	Vleermuizen (verblijfplaatsen)	12
3.2.5	Overige zoogdieren (waterspitsmuis)	12
3.2.6	Vissen (grote modderkruiper)	12
3.2.7	Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht.....	12
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	13
4.	BRONNEN EN LITERATUUR.....	14
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING		15
	Wnb Soortbescherming.....	15
	Vogels en verstoring	15
	Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	15
	Voorwaarden vrijstellingen	16
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	16

Wnb Gebiedsbescherming	17
Natura 2000-gebieden	17
Wnb Houtopstanden	17
NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur	17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens op het perceel aan de Hegedyk 48 te Luxwoude een veestal en bijgebouw te slopen om ervoor in de plaats een woning te realiseren. Met de werkzaamheden zullen sloten gedempt en verlegd worden om een rechthoekig perceel te vormen.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied te Luxwoude (bron: Google Maps).

Omdat een deel van bovenstaande maatregelen een ruimtelijke ingreep betreft, dient een toetsing te worden uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze toetsing vindt eerst plaats in de vorm van een Quickscan gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. In het kader daarvan is door Bureau FaunaX een analyse gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer aanwezige beschermde natuurwaarden. Hierbij ligt de focus op flora en alle diergroepen waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Tevens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen plannen op in de omgeving liggende beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en EHS/ NNN gebieden) (onderdeel gebiedsbescherming).

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?

3. Wat zijn de mogelijke effecten van de realisatie van de initiatieven en het in gebruik hebben ervan op deze beschermde natuurwaarden?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkómen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho Adviseurs heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische Quicksan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quicksan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (*expert judgement*). Een ecologische Quicksan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quicksan is uitgevoerd op donderdag 19 november 2020 en vond plaats onder herfstachtige weersomstandigheden (10°C en wisselvallig weer). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

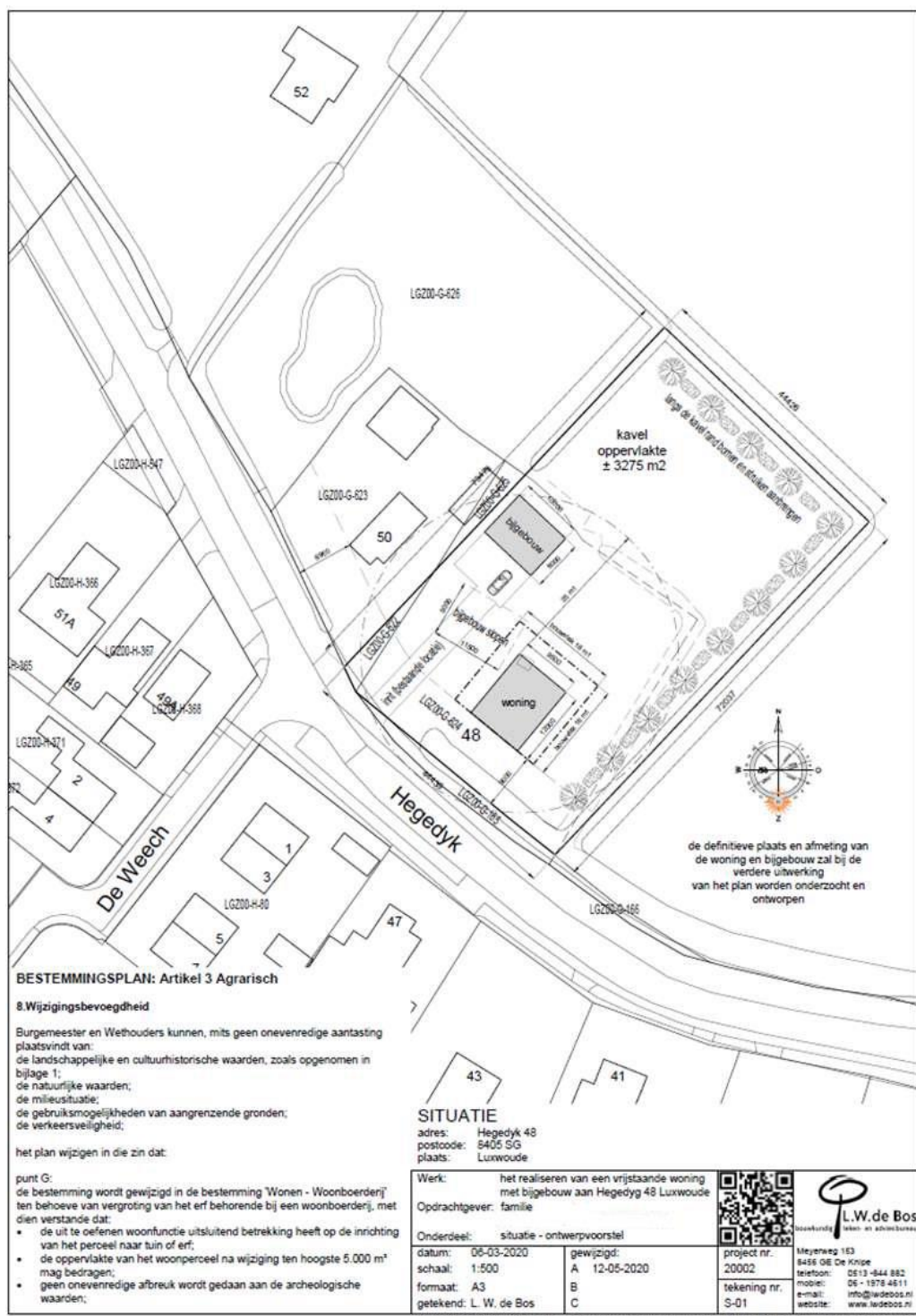
Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Ligging en karakteristiek van het plangebied

Het plangebied betreft agrarisch terrein met een veestal en bijgebouw in het dorpscentrum aan de rand van de bebouwde kom van Luxwoude (figuur 1.1). Het terrein wordt aan de noord-, oost- en zuidzijde begrensd door een sloot en ten westen door een woonperceel. Het plangebied is verder omgeven door agrarisch land en woningen van Luxwoude. De veestal is opgebouwd uit enkelsteen muren en heeft een hoog dak met gegolfde dakpannen. Binnen de veestal is de rietbedekking van het dak deels weg en vervangen door een dekzeil tussen de dakpannen en het riet. Het bijgebouw is eveneens opgebouwd uit enkelsteen muren en een vlakker dak met gegolfde dakpannen. Het planvoornemen is de gebouwen op het terrein te slopen om ervoor in de plaats een woning en bijgebouw te realiseren (figuur 1.2). Om meer oppervlakte bij het perceel te betrekken wordt de sloot aan noord en oostzijde gedempt en verlegd zodat deze aansluit op de noordelijke sloot van het naastgelegen perceel waardoor het perceel rechthoekig wordt.

Figuur 1.1. Huidige situatie plangebied (bron: Google Maps).

Figuur 1.2. Schets van het planvoornemen voor Hegedyk 48 te Luxwoude (bron: Rho Adviseurs).

2. RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Het plangebied wordt gekenmerkt door grasland met soorten zoals Engels raaigras, madelief, brede weegbree, paardenbloem, ridderzuring, boterbloem (spp.) en andere voedselrijke soorten (figuur 2.1). Daarnaast wordt het terrein begrensd door enkele bomen en struiken. Het plangebied is vanwege de habitateigenschappen ongeschikt voor beschermde flora en deze zijn ook niet aangetroffen.

Figuur 2.1. Impressie aangetroffen flora binnen het plangebied.

- Op basis van de waargenomen soorten en de (habitat)eigenschappen van het plangebied is het voorkomen van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksterneesten gebruikt door roofvogels en uilen. Binnen het plangebied zijn twee boomnesten aangetroffen (figuur 2.2). Het betreft grote nesten in een boom ten zuiden naast de oprit. Deze nesten kunnen mogelijk door roofvogels/uilen gebruikt worden, maar zullen buiten de werkzaamheden vallen. Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten van roofvogels/uilen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Aangetroffen boomnesten binnen het plangebied.

Naast boomnesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor beschermde gebouw bewonende soorten. De veestal is door zijn hoge dak met gegolfde dakpannen geschikt bevonden voor huismus en gierzwaluw (figuur 2.3). Negatieve effecten van de werkzaamheden voor gebouw bewonende beschermde vogelsoorten zoals **huismus en gierzwaluw** kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Ook kerkuilen maken graag gebruik van zulke schuren, maar door de afwezigheid van dergelijke sporen binnen in de veestal, kan de aanwezigheid van een kerkuilennest binnen het plangebied worden uitgesloten.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden binnen het plangebied/ de invloedssfeer van de werkzaamheden op jaarrond beschermde (boom)nesten van roofvogels/uilen kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten van de werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten van gebouw bewonende vogels zoals **huismus en gierzwaluw** kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.3. Impressie gebouwen behorende tot het plangebied.

2.2.2 Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor (weide)broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De bomen en struiken grenzend aan/binnen het plangebied bieden mogelijkheden voor broedvogels om in te nesten. Negatieve effecten van de werkzaamheden op **algemene broedvogels** kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

- Er kan niet op voorhand worden uitgesloten dat zich binnen het plangebied/invloedssfeer van de werkzaamheden nestplaatsen bevinden van (algemenere) vogelsoorten waarvan de nesten tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 Vleermuizen

Het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld op waarden voor vleermuizen. Hierbij is de nadruk gelegd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen. Ook is gekeken of door- of langs het plangebied essentiële vliegroutes van vleermuizen kunnen lopen.

Vleermuizen verblijfplaatsen bevinden zich in gebouwen vaak in of achter gevel- of dak-elementen zoals ruimtes onder dakpannen, achter daklijsten, een toegankelijke spouw via scheuren in de muur of stootvoegen.

De veestal biedt mogelijkheden tot verblijven door de gegolfde dakpannen. Daarom kan de mogelijkheid van kleinere **zomer- of paarverblijfplaatsen** binnen het plangebied niet uitgesloten worden. De veestal is echter onvoldoende geïsoleerd/geschikt om te kunnen dienen als kraam- dan wel winterverblijfplaats. Negatieve effecten van de werkzaamheden op vleermuisverblijfplaatsen (zomer en/of paar) kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

Naast verblijfplaatsen worden bomenrijen, watergangen en andere verbindende elementen in de omgeving door vleermuizen gebruikt als vliegroutes tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes en foerageergebieden kunnen echter op voorhand worden uitgesloten, omdat de omgeving voldoende alternatieven biedt.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op **vleermuis zomer- en/of paarverblijfplaatsen** zijn op voorhand niet uit te sluiten.
- Er kan op voorhand worden uitgesloten dat met de beoogde werkzaamheden essentiële vliegroutes of foerageergebieden verloren zullen gaan.

2.3.2 Overige zoogdiersoorten

Het plangebied is naast geschiktheid voor vleermuizen ook beoordeeld op waarden voor overige beschermde zoogdiersoorten. De watergangen binnen het plangebied zijn daarbij geschikt bevonden voor **waterspitsmuis**, door de vorm van de oevers en watervegetatie (figuur 2.4). De aanwezigheid van waterspitsmuis in de sloten kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Voor overige beschermde zoogdiersoorten is het plangebied aan de hand van habitat en verspreidingsgegevens (bron: NDFF) ongeschikt bevonden. Wel is het plangebied op basis van de habitat, alsmede de verspreidingsgegevens, geschikt voor vrijgestelde zoogdieren zoals mol en egel. Voor vrijgestelde soorten geldt zorgplicht.

Figuur 2.4. Impressie watergangen rondom het plangebied.

- Aanwezigheid van **waterspitsmuis** in de sloten van het plangebied kan op voorhand niet worden uitgesloten.
- Aanwezigheid van overige beschermde zoogdiersoorten kan op basis van verspreidingsgegevens en habitatgeschiktheid op voorhand worden uitgesloten.
- Voor voorkomende vrijgestelde soorten zoals egel en mol geldt de zorgplicht.

2.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is op basis van habitat en verspreidingsgegevens (bron: NDFF) ongeschikt bevonden voor reptielen. Ook kan op basis van de verspreidingsgegevens (bron: NDFF) worden uitgesloten dat beschermde amfibieën voorkomen binnen het plangebied. Hierdoor kan op voorhand worden uitgesloten dat de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben voor beschermde reptielen en amfibieën. Voor de vrijgestelde soorten amfibieën geldt zorgplicht.

- De aanwezigheid van beschermde reptielen en amfibieën kan op basis van verspreidingsgegevens en habitatgeschiktheid worden uitgesloten.

2.5 Vissen

De watergangen grenzend aan het plangebied zijn beoordeeld op waarden voor beschermde zoetwatervissen. De sloten bevatten veel vegetatie en een degelijke modderlaag, waardoor de aanwezigheid van **grote modderkruiper** in de sloten op voorhand niet kan worden uitgesloten.

- Negatieve effecten van de werkzaamheden op de beschermde **grote modderkruiper** binnen het plangebied kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

2.6 Ongewervelden

Het plangebied bevat geen waardplanten of watervegetatie die essentieel zijn bij de voortplanting van beschermde insecten. Op basis hiervan kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde ongewervelden binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

- Door afwezigheid van essentiële voortplantingsvegetatie kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden negatieve gevolgen zullen hebben op beschermde ongewervelden.

2.7 Gebiedsbescherming

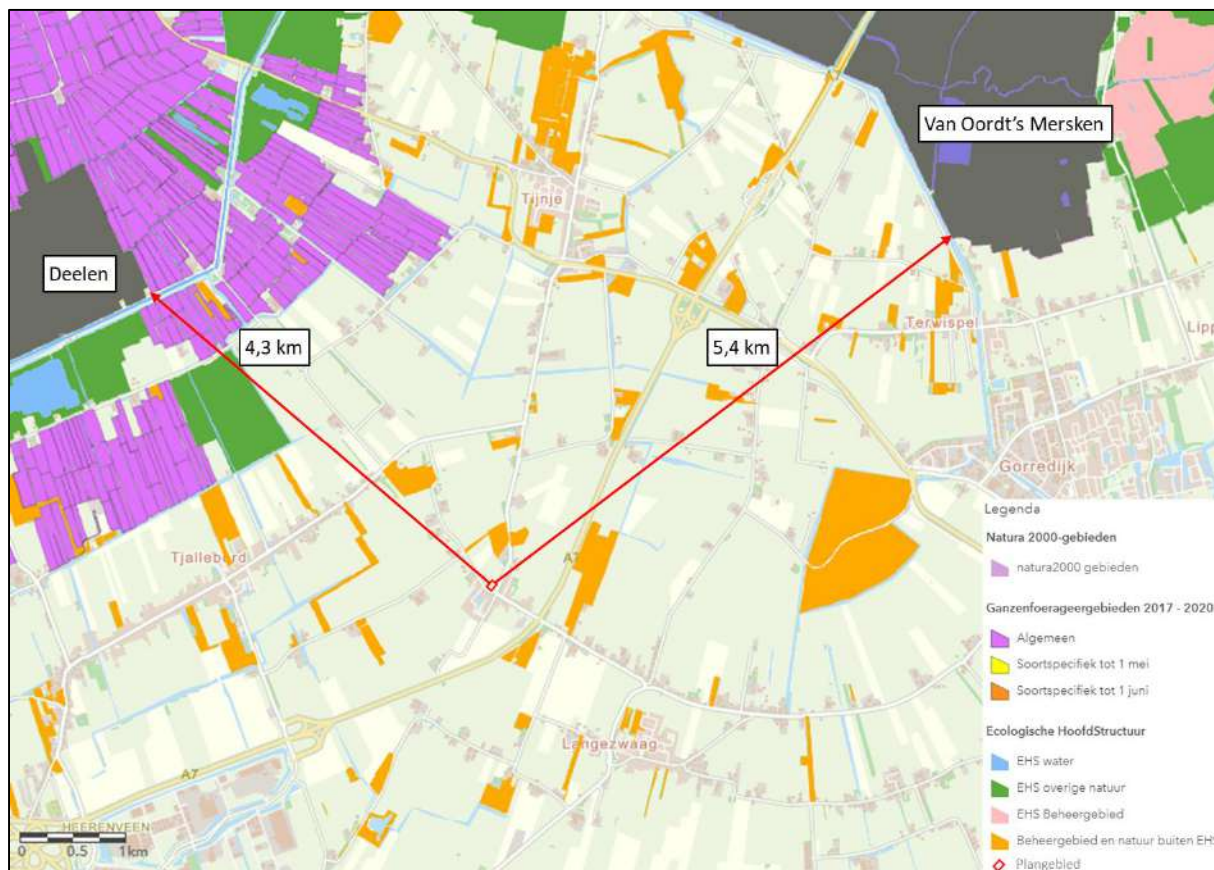
Het plangebied valt niet onder de EHS/NNN, ganzenfoerageergebieden of weidevogelgebieden.

- Het plangebied valt niet onder de EHS/NNN, ganzenfoerageergebieden of weidevogelgebieden vastgesteld door de provincie Fryslân. Een toetsing naar een mogelijk conflict tussen gebiedsbescherming en het initiatief is niet van toepassing.

2.7.1 Stikstofgevoeligheid

Het plangebied ligt nabij Natura 2000-gebieden Deelen (4,3 km) en Van Oordt's Mersken (5,4 km), zie figuur 2.5. Alleen voor Van Oordt's Mersken zijn habitattypen en -soorten aangewezen zoals zwak gebufferde vennen, vochtige heiden en grote- en kleine modderkruiper. Tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden (sloop, bouw, sloten dempen en verleggen) komt er naar alle waarschijnlijkheid extra stikstof vrij door bijvoorbeeld het inzetten van mobiele werkvoertuigen zoals graaf- en sloopmachines.

Deze extra stikstofemissie heeft mogelijk een effect op het voorgenoemde gebied welke is aangewezen voor diverse (stikstof)geschikte habitatsoorten. Gezien de relatief grote afstand tot de Natura 2000-gebieden, kan naar ons inzicht echter worden uitgesloten dat de extra stikstofemissie significant negatieve effecten zal veroorzaken binnen de voorgenoemde gebieden en is geen Acrius-berekening van toepassing. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen en bepaalt of het uitvoeren van een dergelijke berekening benodigd is.

Figuur 2.5. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden en andere beschermde ecologische gebieden (bron: Natuur overzichtskaart, provincie Fryslân).

- Een Acrius-berekening in het kader van Natura 2000 is naar onze mening niet nodig.

2.8 Houtopstanden

Als er een houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Het plangebied bevat enkele bomen, maar deze zullen met de werkzaamheden behouden blijven, waardoor er geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

3. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand tabel 3.1 worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Huismus Gierzwaluw	Mogelijk	X				Nader onderzoek
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedtijd
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Diverse soorten	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Zoogdieren	Waterspitsmuis	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Vissen	Grote modderkruiper	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Vogels Zoogdieren Amfibieën	Algemeen voorkomende soorten	Mogelijk			X	X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Het project kan naar onzes inziens doorgang vinden binnen het kader van de Wet natuurbescherming, mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen.

3.2.1 Jaarrond beschermde nesten (huismus)

De veestal behorende tot het plangebied biedt broedmogelijkheden voor huismus en de omgeving biedt daarnaast voldoende rustplekken om het plangebied als geschikt functioneel leefgebied voor de huismus te beoordelen. Huismusverblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd en gaan door de sloopwerkzaamheden mogelijk verloren. Wij adviseren nader onderzoek uit te laten voeren om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden door middel van twee ochtendbezoeken (conform datumgrenzen SOVON, 1 april – 15 mei). Wanneer er jaarrond beschermde nesten van huismussen binnen het plangebied worden vastgesteld, dient er een ontheffing te worden aangevraagd voor deze soort. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.2 Jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw)

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen onder de nok- en hoekpannen van de veestal kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te laten voeren om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden door middel van drie avondbezoeken (conform datumgrenzen SOVON, 1 juni – 15 juli), waarbij één bezoek gecombineerd kan worden met vleermuizenonderzoek. Wanneer er jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen binnen het plangebied worden vastgesteld, dient er een ontheffing te worden aangevraagd voor deze soort. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.3 *Algemeen voorkomende broedvogels*

Het plangebied biedt mogelijkheden voor vogels om te broeden, in de bomen en struiken. Het gaat hier om soorten waarvan nesten alleen beschermd zijn tijdens het broedseizoen. We adviseren daarom om de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren. De broedtijd loopt grofweg van 15 maart – 15 juli. Er is echter geen standaard voor deze periode. Sommige soorten kunnen eerder of later in het jaar broeden. Wat van belang is, is of er een broedgeval is en of er sprake is van wezenlijke verstoring van het betreffende broedgeval. Eventueel kan tijdens de broedtijd gewerkt worden, dit dient dan te gebeuren onder begeleiding van een ecooloog.

3.2.4 *Vleermuizen (verblijfplaatsen)*

De veestal binnen het plangebied biedt mogelijkheden voor zomer- en/of paarverblijfplaatsen van vleermuizen, zoals onder de dakpannen. Gezien met de beoogde werkzaamheden de veestal gesloopt wordt, kunnen mogelijke verblijfplaatsen verloren gaan. Wij adviseren daarom nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruikmaken van de veestal als verblijfplaats. Dit dient te gebeuren aan de hand van vier veldbezoeken verspreid over de kraam- (15 mei – 15 juli, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken en minimaal één ochtendbezoek) en de paarperiode (15 augustus – 1 oktober, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken). De onderzoeksmethodiek is vastgelegd in het Vleermuisprotocol, opgesteld door het ministerie van EZ, Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging. Indien er verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld binnen de het plangebied, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er compenserende en mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

3.2.5 *Overige zoogdieren (waterspitsmuis)*

De aanwezigheid van waterspitsmuis in de sloot kan op basis van habitatgeschiktheid niet worden uitgesloten. Wij adviseren daarom nader onderzoek waterspitsmuis uit te voeren in de sloot binnen het plangebied, om aanwezigheid van de soort vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit onderzoek kan worden uitgevoerd met behulp van inloopvallen in de maanden september t/m november, zolang er geen sprake is van nachtvorst of met behulp van eDNA-onderzoek (gecombineerd met het onderzoek naar grote modderkruiper).

3.2.6 *Vissen (grote modderkruiper)*

De aanwezigheid van grote modderkruiper in de sloot kan op basis van habitatgeschiktheid niet worden uitgesloten. Wij adviseren daarom nader onderzoek naar grote modderkruiper om vast te laten stellen of deze soort inderdaad voorkomt binnen het plangebied. Dit onderzoek kan worden uitgevoerd met behulp van eDNA-onderzoek.

3.2.7 *Vrijgestelde- en niet beschermde soorten: de zorgplicht*

Er kunnen een aantal niet beschermde of vrijgestelde soorten voorkomen in het plangebied, zoals verschillende soorten zoogdieren en amfibieën. Voor schade aan deze soorten geldt in principe een vrijstelling. De zorgplicht van de Wet natuurbescherming schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door voorafgaand aan de werkzaamheden dekking te verwijderen. Hierdoor worden eventueel aanwezige dieren vooraf bewogen een andere verblijfplaats te zoeken.

3.3 Overzicht vervolgstappen

De werkzaamheden kunnen binnen de kaders van de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd, mits aan de hieronder genoemde vervolgstappen wordt voldaan. Voor meer detaillering en uitleg, zie de paragrafen hiervoor.

- **Jaarrond beschermde vogelsoorten:** Nader onderzoek **huismus** en **gierzwaluw**.
- **Algemeen voorkomende broedvogels:** Werken buiten de broedtijd (grofweg 15 maart – 15 juli).
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** Nader onderzoek.
- **Grote modderkruiper & Waterspitsmuis:** Nader onderzoek
- **Vrijgestelde soorten:** Het naleven van de zorgplicht.

4. BRONNEN EN LITERATUUR

Alterra (2015). Synbiosis kaartenmachine Natura 2000 | Beschermde gebieden. Via: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.W. van Delft 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden

FLORON (2015) Verspreidingsatlas planten. Via <http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen

Natura 2000 gebieden
<https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland>

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.
Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl

Planologische Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 kaarten provincie Fryslân
<https://fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=eb4e12aa6eea4591af7cof48ef6def54&extent=120990,533762,221778,617075,28992>

<https://fryslan.maps.arcgis.com/apps/Minimalist/index.html?appid=c7d65da54439463bbf916d335880dd91>

RAVON (2009). Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën. In opdracht van het ministerie van LNV, Gegevensautoriteit Natuur.

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officiëlebeelden.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet er alles aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.

Bijlage 4 Watertoets

datum 11-11-2020
dossiercode 20201111-2-24750

Wateradvies normale procedure

Project: Hegedyk 48 - Luxwoude
Gemeente: Opsterland
Aanvrager: Jan - Jacob Posthumus
Organisatie: Rho Adviseurs

Geachte heer/mevrouw Jan - Jacob Posthumus,

Voor het plan Hegedyk 48 - Luxwoude heeft u een watertoets aangevraagd waaruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Werkwijze watertoetsprocedure

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf

Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Leidraad Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Toename verharding

Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel. Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	Stedelijk (>200 m ²)	Landelijk (>1.500 m ²)
Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

- 5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
- maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Demping van oppervlaktewater

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping heeft u een watervergunning nodig. Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar het onderdeel Waterwet in deze uitgangsnootie.

Relatie tussen Water en Ruimte

Het veiligheidsbeleid van het waterschap en de ruimtelijke ordening ontmoeten elkaar op verschillende momenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het bestemmen van reserveringszones achter primaire waterkeringen en bij het bestemmen van regionale voormalige zeedijken tot waterkering in de bestemmingsplannen. Als in bestemmingsplannen nieuwbouw plaatsvindt op locaties boven 'maatgevend boezempeil, gemiddelde waterstand tijdens maatgevende omstandigheden' die eenmaal per 100 of 300 jaar kunnen optreden, wordt een toename van de gevolgschade bij een overstroming vanuit de Friese boezem voorkomen. Voor het bepalen van de hoogteligging van het plangebied verwijzen wij u graag door naar <http://www.ahn.nl/index.html>

Ruimtelijke adaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas : www.frieseklimaatatlas.nl

Opslag agrarische bedrijfsstoffen

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Per 1 januari 2018 is de Maatlat Schoon Erf van kracht, www.maatlatschoonerf.nl De maatlat is opgenomen in de MIA/Vamil regeling. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met cluster Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Informatie waterobjecten

Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging en de beheer- en onderhoudsstatus van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar leggerkaart op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart

Beleid Wetterskip Fryslân

En wat doen we morgen met water? In het Waterbeheerplan 2016 2021 beschrijft Wetterskip Fryslân de doelen voor de komende jaren, voor meer informatie zie onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterbeheerplan-2016-2021

Waterwet

Voor bepaalde werkzaamheden bij water of dijken heeft u een watervergunning nodig. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. U kunt eerst checken wat u nodig heeft. Op onze website www.wetterskipfryslan.nl treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de uitgangspunten notitie of graag in gesprek gaan over de uitwerking van de waterbelangen in het plan dan gaan wij graag met u in gesprek. Wetterskip Fryslân denkt graag met u mee! U kunt contact met ons opnemen via de onderstaande contactgegevens.

Privacyverklaring

Wetterskip Fryslân verwerkt uw naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en kadastrale gegevens om uw aanvraag te behandelen. De grondslag van de verwerking van deze gegevens zijn taken in het algemeen belang die in het Besluit Ruimtelijke Ordening aan het waterschap zijn opgedragen. Wij hebben gegevens van u ontvangen en verdere gegevens zullen wij opvragen uit het kadaster en ons geografische informatie systeem. Uw gegevens worden na afronding van uw aanvraag permanent bewaard. U heeft recht op inzage, een kopie, rectificatie, wissing, beperking, bezwaar en het indienen van een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een verzoek daartoe kunt u doen via privacy@wetterskipfryslan.nl. Nadere informatie over de verwerking van uw gegevens en uw rechten vindt u op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

Met vriendelijke groet,
Wetterskip Fryslân
Postbus 36 8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

www.dewatertoets.nl